

MŪSŲ PASTOGĖ

XXXIX metai Australian Lithuanian Weekly Registered by Australia Post publication NO NBH 0696 Kaina - Price \$1 18. 4. 1988 Nr. 15 (2039)

Kova už Lietuvą

Š. m. vasario mėn. 17 dieną "The American Society for the Defence of Tradition, Family and Property (TFP)" apie 100 narių žygiavo 5th Avenue New Yorko mieste, pasmerkdami rusišką imperijos okupuotose Pabaltijo valstybėse tironišką priespaudą, kuri tęsiama jau net 47 metai.

Eiseną pradėjo nuo New York Public Library, žygiuodami į šiaurę tiesiai St. Patrick's katedros kryptimi, kol pasiekė Central Parko aikštę. Buvo nešama draugijos vėliava ir daug įvairiais įrašais plakatų, smerkiančių komunistinę vergovę okupuotose Pabaltijo valstybėse.

Demonstracija tęsėsi 6 valandas, vis sustojant kiekviename bloke. Buvo išdalinta net 30,000 įvairių lapelių, kuriuose buvo plačiai paaiškinta kas buvo Lietuva, Latvija ir Estija, prieš jas sovietams okupavus, ir ką ten dabar rusiški komunistai išdarinėja.

Praeiviai, kurių buvo gan didelis skaičius, šia demonstracija buvo tikrai sudominti, ėmė iš rankų dalinamus lapelius ir klausė per garsiakalbius plakatų įrašų aiškinimus.

Reikšmingesni plakatuose įrašai šitaip bylojo: "Lietuva, Latvija ir Estija šiandien dejuoja, nešdamos baisų, tiesiog žvėrišką, Kremliaus komunistinį jungą. Mes reikalaujame, kad Jungtinės Tautos pareikštų griežtą protestą prieš tokią neteisę"; "Afganistanas, Nikaragua, Lietuva, Latvija ir Estija žiauriai slegiamos sovietinio imperializmo aiškiai parodo, kad šiandieninis komunizmas yra lygiai tas pats, koks jis buvo iš pradžių"; "Lietuva, Latvija ir Estija savo nepriklausomybės atgavo prieš 70 metų. Amerikos TFP griežtai protestuoja prieš dabartinį šių valstybių imperializmą, įjungimą ir ten vykdomą vergiją".

Prieš pradėdant šią TFP demonstraciją, prie Jungtinių Tautų pastato buvo išstatytas toks plakatas: "Jungtinių Tautų ambasadoriai! Prieš 47 metus buvo uždrausta Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojams praktikuoti jų šeimų tradicijas, panaikintos bet kokios tautinės organizacijos ir nusavintos gyventojų nuosavybės. Mes prašome jus, griežtai protestuoti prieš tokias nežmoniškas represijas kurios vis dar tęsiasi ir šiandien".

Praeiviai, paėmę TFP narių dalinamus lapelius, dažnai stabtelėdavo ir, permetę juos akimis, pasakydavo, kad juos perskaitys su atida. Vienas jaunas aukštesnės tarnybos pareigūnas išgirdęs per garsiakalbį pranešimą, koks likimas ištiko Pabaltijo tris valstybes, gana garsiai reagavo: "Tikra laisvąjam pasauliui gėda, kad ta vergija, kurią toms trims valstybėms primetė rusas, taip ilgai tęsiasi ir mes nieko nedarome". O atsargos jūrininkas, atrodo teturintis ne daugiau 30 metų, tokiais žodžiais prabilo: "Visa tai girdėdamas esu labai nustebęs... Aš galvoju, kad USA turi būti su Rusija daug griežtesnė!"

Iš didelio skaičiaus praeivių teko išgirsti, kad jie labai įtartinais žiūri į tą vadinamą Gorbačiovo "glasnost". Vyresnio amžiaus moteris aiškiai pabrėžė, kad ji Gorbačiovo žodžiais visai netiki. Prekybininkas iš Danijos, paskaitęs gautą lapelį, jo įteikėjui šitaip pasakė: "Mes esame netoli nuo Rusijos. Aš žinau ir suprantu viską, kodėl jūs čia demonstruojat". "Aš esu iš Estijos, - pasakė viena vyresnio amžiaus lady. Aš negaliu tikėti, ką čia matau! Pamačiusi jau čia, kurie esate ne pabaltiečiai, ginant Pabaltijo valstybių teises net New York'o gatvėse, pasijutau labai sujaudinta ir paguosta".

Paskleistuose TFP narių lapeliuose buvo prijungtas ir visų trijų Pabaltijo valstybių žemėlapis. Lapelyje parašytas tekstas labai aiškiai bylojo, kaip 1940 m. komunistinė Rusija pagrobė buvusias visiškai laisvas, tris prie Baltijos jūros valstybes, kaip gyventojus žiauriai persekiojo ligi Antrojo Pasaulinio karo, ir kokioje priespaudoje juos laiko jau net 47 metus. TFP apeliuoja į amerikiečių sąžinę, jiems primenant, kas tose komunistų okupuotose valstybėse vyksta: "Jų žmonės esą pamiršti! Taigi, American TFP ir yra čia tam, kad primintų jums tuos pamirštuosius. Šiandien, kai švenčiama Lietuvos nepriklausomybės šventė, prisiminkit tą, ką buvote pamiršę ir junkitės prie mūsų. Bet neužtenka vien tik prisiminimo. Reikia veikti. Eikite kartu su TFP į Jungtinių Tautų buveinę ir iš visos širdies protestuokite prieš žiaurią sovietų priespaudą."

Toliau kreipiamasi į viešosios opinijos kūrėjus, kad jie būtų daugiau akylai ir perspėtų tuos amerikiečius, kurie susižavėjo Gorbačiovu, jam Ameriką lankant. Perestroika ir glasnost nėra niekas daugiau, kaip propaganda. Komunizmas buvo ir bus toks pats, koks jis prasidėjo. Dūmimas akių, kad komunizmas žmoniškėja tai tik retas šydas, per kurį galima aiškiai įžiūrėti, kad jo veidas vis tas pats. Prieš tokią iliuziją reikia protestuoti ir ją atmesti. "Taigi, mieli amerikiečiai, nereikia pamiršti, kad didžiosios galybės dažniausiai sužlunga ne dėl stokos pajėgių asmenybių, resursų ar ginklų, o vien tik dėl stokos išvalgumo".

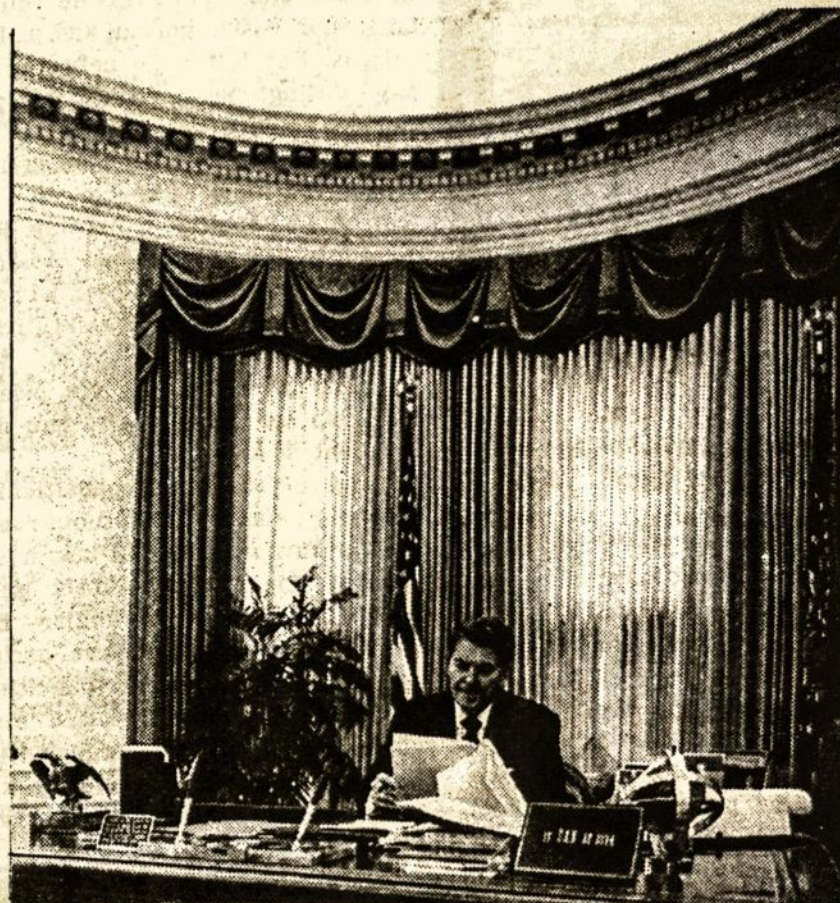
Tai toks yra TFP išdalintų praeiviams lapelių turinys.

Iš anglų kalbos vertė J. Žemaitis

Pabaltiečių aukos Afganistane

Švedų televizija neseniai perdavė vieno Švedijoje gyvenančio latvio kino operatoriaus pagamintą dokumentinį filmą apie jau aštuonerius metus besitęsiantį kruviną karą Afganistane.

Kaip pastebėjo švedų spauda, filmas yra giliai sukrečiantis ne tik rodомais vaizdais apie Afganistane

JAV prezidentas Ronald Reagan savo kabinete.

JAV AMBASADORIUS ATSIŠAKĖ PRIIMTI TARYBŲ LIETUVOS DELEGACIJĄ

TASSas vasario 16 d. pranešė, kad "Lietuvos vyriausybės delegacija" mėgino Maskvoje įteikti JAV ambasadoriui Jack Matlock protestą dėl "JAV kišimosi į Lietuvos reikalus." Ambasadorius pareiškė, kad jis tegali juos priimti kaip privačius piliečius, nes Vašingtonas nepripažįsta, kad Pabaltijo valstybės yra "Sovietinės respublikos". Delegacija atsisakė su juo susitikti tokiu pagrindu.

(ELTA)

vykstančių karo veiksmų žiaurumus, bet taip pat dėl jame iškeliama psichologinių problemų, kurias Afganistano konfliktas sukelia jame dalyvaujantiems jaunuoliams raudonarmiečiams.

Šios rimtos psichologinės problemos išryškėjo pačių sovietų apie Afganistano karą pagamintame filme, kurio fragmentus latvis kino operatorius įterpė į savo reportažą. Šio sovietinio filmo tikslas buvo pateisinti sovietų dalyvavimą Afganistano konflikte tariamais politiniais, patriotiniais ir vadinamojo internacionalizmo motyvais.

Šiuos motyvus, tačiau, sužlugdo kare dalyvavusių jaunuolių pareiškimai, kuriuose visu ryškumu atsispindi jų patirta ir tebepergyvenama žmogiškoji tragedija. Vien iš Pabaltijo kraštų į Afganistaną buvo pasiųsti apie 60,000 jaunuolių, iš kurių, deja, ne visi turėjo laimės gyvi sugrįžti į savo tėvynes.

Grižusieji yra paženklinėti neišgydomomis fizinėmis ir psichinėmis žaizdomis. Jaunuoliai pabaltiečiai pagristai nesupranta, kodėl jie yra verčiami vykdyti karią ir tolimą ir svetimą kraštą, be įtikinančios ir pateisinamos priežasties žudyti žmones ir aukoti savo pačių gyvybę vardan kažkokio neaiškaus ir nesuokiamo internacionalizmo.

Grižusiųjų pergyvenamą dramą dar pagilina izoliacijos jausmas, kurį sukelia sunkumai vėl įsijungti į

normalų socialinį gyvenimą. Jaunuoliai su kartėliu konstatuoja, jog valdžia jais nesirūpina ir juos slegia aplinkos nejautrumas. Tai mūsų atpildas, pažymėjo vienas latvis jaunuolis, už mūsų prievartinį dalyvavimą slykščiam ir purviname kare Afganistano žemėje.

Latvijos "Helsinkio 86" grupė sveikina lietuvius

Žmogaus teisių gynėjams, patriotams, Lietuvos gyventojams: Brangūs draugai! Pabaltijo valstybėms 1988-ieji metai yra šventiški. Šimet Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje mes žvelgiame atgal į nepamiršamus, demagogijos neužtemdytus 1918-ųjų metų įvykius, kurie pabaltiečiams atnešė laisvę ir suverenumą.

Šiomis vasario dienomis, mes nuosirdžiai sveikiname lietuvius septyniadesimtųjų jų valstybės sukūrimo metinių progą. Mes linkime jums jubiliejinį metų, kupiną Dievo globos, teisingumo ir teisybės.

Mūsų bendra istorija mus pamokė, kiek daug pabaltiečiams reiškia jų vienybės ir bendro tikslo sąmoningas suvokimas. Ir šiais metais būkime vieningi ir sąmoningi

(ELTA)

Pagal spaudos žinias, gegužės mėnesį, prezidentas Reaganas vėl žada susitikti su Gorbačiovu. Kyla klausimas, ar Amerikos prezidentas prisimins Pabaltijo valstybių neteisėtą okupaciją ir žmogaus teisių negerbimą būsimo susitikimo metu.

Iki šiol, nežiūrint dažnų pareiškimų mūsų atstovams, kad Vašingtonas nepripažįsta Pabaltijo okupacijos ir yra už Nepriklausomybės atgavimą, pasitarimuose, bent kiek yra žinoma, mūsų byla dar niekad nebuvo rimtai iškelta. Iš kitos pusės, tam nebuvo nei tinkamos progos. Iki šiol, sovietai į šio klausimo priminimą būtų atsakę protestu, tvirtindami, kad Amerikai nevalia kištis į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus.

Dabar gi, padėtis yra visai skirtinga. Maskva šiuo metu turėdama tiek daug rūpesčių dėl ekonominių sunkumų, dėl vis dažnėjančių laisvės reikalavimų pačiose okupuotose respublikose, leidžia tikėtis, kad turės daug blaivesnio ir realiesnio požiūrio. Gal būt ir Gorbačiovas pajęs į šiuos klausimus realiau žiūrėti negu jo pirmtakai Kremliuje.

Tačiau čia kaip tik ir yra mūsų problema. Reikėtų rasti būdą prezidento Reagano įtikinimui, kad ši kartą mes nebūtume pamiršti. Susitikimo programoje jau greičiausiai yra eilė klausimų, kurie abiem pusėms labiausiai rūpi – sovietų armijos pasitraukimas iš Afganistano, revoliucinis karas centrinėje Amerikoje, leidimas emigruoti tam tikros tautybės asmenims, branduolinių ginklų mažinimas. Tai reikia manyti, bus pirmieji klausimai susitikimo programoje. Ta proga būtų aktualu dėti pastangas, kad ir Pabaltijo klausimas būtų įrašytas į pasitarimų programą.

Po visų pereinamųjų metų rugpjūčio mėnesio įvykių, po visos pabaltiečių protesto prieš sovietų okupaciją bangos, reikia manyti, Gorbačioviui nebūtų lengva pasakyti, kad mūsų broliai Lietuvoje yra patenkinti dabartine padėtimi. Maskvos šabloniški tvirtinimai, kad Pabaltijo valstybės pačios norėjo įsijungti į Sov. Sąjungos sudėtį, maža jau ką beįtikins. Toks tvirtinimas šiuo metu yra lengvai atremiamas.

Pagaliam žinome, kad pats Molotovas, ne kas kitas, yra pasakęs buvusiam Lietuvos ministrui pirmininkui Vincui Krėvei – Mickevičiui, dėl ko sovietai nutarė užimti Pabaltijį – "Laike šimtmečių mes (rusai) sapnavom turėti Baltijos pajūrį. Dabar turim progą jį gauti, ir tokią progą nutarėm išnaudoti. Nemėginkit ieškoti pagalbos. Niekas jums nepadės."

Žmogaus ir laisvo apsiprendimo teisė Pabaltijoje nustojo buvusi Sovietų Sąjungos vidaus reikalu, po to, kai

buvo pasirašyta Helsinkio sutartis, pagal kurią Maskva pasižadėjo gerbti šitas telses.

Tvirtų argumentų netrūksta, turime begales įrodymų, kad S. Sąjunga savo pažadų nelaiko.

Yra reikalinga sudominti Ameriką, tiek, kad ji neabejotinai pagrįstų, mūsų tautos teisę į laisvę, oficialiai iškeltų artėjančiame dviejų valstybių vadovų susitikime.

Negalima pamiršti ir amerikiečių padėties. Jiems Pabaltijis ne taip jau labai rūpi. Aišku, geriau, kad jis būtų laisvas. Bet toliau jie nebenori eiti. Mat Vašingtonas politikoj yra gana jaunas ir nelabai susigauja, kad šioje dviejų milžinų kovoje, visi sąjungininkai yra labai reikalingi.

Kur, jei ne Pabaltijoje ir likusioje Rytų Europoje yra ištikimiausi Amerikos draugai? Kad save išgelbėti, jei ne dėl laisvės idealų, Amerikai reiktų padėti pavergtoms tautoms, ypač, kada pagalba pavergtiesiems yra prieinama, kaip kad ji yra pasitarimų metu iškeliama šį klausimą.

Taigi reikėtų skubėti pabaltiečiams išsirūpinti audienciją Baltuose rūmuose, kur turime, bent kol kas, ir savą žmogų, Liną Kojelį, kuris galėtų patarti, kaip geriau galima būtų prieiti prie prezidento. Gerai parinkta delegacija iš visų trijų pabaltiečių bendruomenių, turėtų prieš einant suplanuoti ir paruošti argumentuotą raštišką prašymą dėl Pabaltijo klausimo iškėlimo ateinančiam vadų susitikime.

JAV LB XI Tarybos atroje sesijoje buvo pagerbtas prezidento Ronald Reagan asistentas Linas Kojelis. Iš kairės: Linas Kojelis ir Algis Rugienius – JAV LB XI-sios Tarybos prezidento pirmininkas.

Kaip bebūtų, mėginti reikia, nes panašių progų negalima praleisti. Lietuvą ir Rytų Europą galų gale išvaduos patys pavergtieji. Visgi viešas Vašingtono iškėlimas šito klausimo, labai pakeltų okupuotų kraštų dvasią ir kartu drąsą priešintis svetimai okupacijai.

Dr. Jonas Kunca

AUSTRALIJOS VALSTYBINIS MUZIEJUS

Paskutiniai du metai matė Australijos Valstybinio Muziejaus (National Museum of Australia) įkūrimo tris svarbesnius etapus.

Pirmas buvo meno, kultūrinio palikimo ir aplinkos apsaugos ministro The Hon. Barry Cohen lankytojų centro 1986 m. rugsėjo 18 d., Yarramundi, Canberroje atidarymas. Šis centras yra įsteigtas supažindinti lankytojus su muziejaus sąvoka, planavimo pasiūlymais ir tautinių kolekcijų charakteriu. Per 9 mėnesius iki 1987 m. birželio 30 d. jį aplankė 22.000 žmonių.

Antras etapas – planas dėl 1988 metų Bicentenary parodos jau iš anksto buvo pradėtas. Ryšium su "Mūsų Pastogė" Nr. 15 1988. 4. 18 psl. 2

"National Capital Development" komisija, muziejus paruošė pataisyta muziejaus augimo planą.

Šitame plane yra siūloma skirti 7.000 kvadratinų metrų daiktiniams eksponatams muziejaus viduje ir didelė vieta atvirame ore.

Trečias etapas planavimo stadijoje.

MUZIEJAUS KOLEKCIJA

Nors kolekcijų įsigijimui nėra specialaus lėšų fondo, bet publika rodo muziejui nuolatinį susidomėjimą ir yra gaunamos dosnios aukos. Aukų tempą padidino savo energinga veikla muziejaus patarėjai prof. Jerzy Zubrzycki, A.O., C.B.E., ir Mr. David Swain.

Muziejaus kolekcijai įsigyti daiktai, suvaidins svarbią rolę ateities kartoms, atvaizduojant imigrantų patyrimą kuriantis Australijoje.

Muziejaus parodos taip pat skirtos visiems australams, kad jie pajustų pasididžiavimą ir pasitikėjimą Australijos ateitimi – neatmetant nemalonių ir mažiau sėkmingų įvykių Australijos istorijoje.

Muziejų sudarys daugelis atskirų pastatų ir paviljonų serijų, su klasikinėmis Australijos verandomis. Nuo vieno pastato į kitą lankytojai galės pereiti stogu dengtais takais. Australijos gyventojų galerijoje bus pavaizduota ir pokario imigrantų banga.

Bus siekiama suteikti geresnį supratimą apie skirtingų etninių kultūrų kilmę dabartinėje Australijoje.

Muziejaus vadovybė stengiasi surinkti muziejui tokius eksponatus, kurie pavaizduotų įvairių kraštų, emigraciją, papildžiusią pirmąją, atvykusią iš Didžiosios Britanijos.

Vienas iš svarbiausių Australijos valstybinio muziejaus siekių yra – surasti ir susisiekti su žmonėmis, kad jie suprastų kultūrinę senesnių daiktų vertę, kurie randasi jų nuosavybėje ir išreiškia tautinį charakterį, nepagalbėtų juos paaugoti ar paskolinti muziejui.

Tuo reikalu, muziejaus vadovybė, per ALB Krašto valdybą ir kreipiasi į visus Australijoje gyvenančius lietuvius.

Čia galvojama apie paprastus daiktus, įvairius senus dokumentus, originalus ar kopijas ir kitokius įvairius trumpą laiką tarnavusius dalykus, kurie gali iškelti mūsų istorinę praeitį ir etninės tapatybės išlikimą.

Ieškomi ir importuoti mūsų kultūrinį palikimą atvaizduojantys daiktai, kaip įvairūs meno išdirbiniai atsivežti į Australiją iš Tėvynės, čia sukurti ar įsigyti pakeliui sustojus, kurie turi ką nors bendro su pergyventu klajonių

gyvenimo laikotarpiu. Taip pat, muziejus norėtų įsigyti įvairius pertvarkytus daiktus ar išdirbinius atsivežtus į Australiją, kaip tautiniame stiliuje rūbus, baldus, įvairius rakandus, įrankius ir religinius išdirbinius, kurie pagrįsti mūsų lietuviškomis tradicijomis. Taip pat, kurie buvo pritaikyti ir rasti tinkami, susidūrus su Australijos visuomene ir nauja aplinka. Ieškomi ir daiktai, kurie atvaizduotų lietuviškų šeimų Australijoje patirtį, įvairūs prietaisai, kurie padėtų paliustruoti atsivežtas į šį kraštą tradicijas, kaip pav. įvairių amatų įrankiai, kurie dabar jau nebevartojami, bet kūrimosi laikotarpyje buvo naudingi.

Priimamos ir įvairios kultūrinės kolekcijos, kurios gal būt laikomos atskirų asmenų ar bendruomenės grupių, kaip senos nuotraukos, knygos, legalūs dokumentai, įvairūs daiktai iš D.P. dienų. Jeigu kas norėtų paaugoti labai vertingą daiktą, kaip paveikslą, kilimą ar panašiai, toks daiktas bus įvertintas, ir tą sumą galima atskaityti, kaip duotą auką, iš taksos.

Visi suaukoti eksponatai bus profesionalų tinkamai išstatyti ir išdėstyti su tinkamu pilnu aprašymu, aukoto daikto tradicija, aukotojo pavardė ir ar daiktas paaugotas ar paskolintas, iš kur atsivežtas, kada ir kur buvo naudojamas, ir t.t. Galima pažymėti kuriam laikui daiktas paskolintas muziejui ir kam turi būti sugrąžintas.

Krašto valdyba ragina visus tautiečius, kurių nuosavybėje randasi išvardinti ar panašūs, muziejui tinkami, daiktai ar medžiaga, atsiliepkite ir praneškite Krašto valdybos sekretorei Alisai Baltrukonienei, telefonu 233 4292. Sydneyje ir Adelaidėje gyvenantys tautiečiai praneša savo Apylinkių valdyboms.

Savo tradiciniais eksponatais mes įamžinsime ir palikime savo pėdsakus ateinačioms kartoms Australijoje.

Aldona Butkutė

ALB Krašto v-bos narė
Kultūros ir švietimo reikalams.

LENKŲ POGRINDŽIO SVEIKINIMAI "LIETUVIAMS BIČIULIAMS"

Svenčiant 70-šimt metų nuo Lietuvos valstybės nepriklausomybės atgimimo, primename ir pareiškiame:

– Mes pilnai remiame Lietuvių Tautos kovą dėl savo Tėvynės laisvės. Su gilia nuostaba stebime tuos lietuvius, kurie, neįbauginti sovietų galybės bei jų represijų, kovoja už žmogaus teises, gina ir bando vystyti tautinę kultūrą, siekdami atgauti nepriklausomybę. Nepriklausoma Lietuva, mūsų giliu įsitikinimu, yra Europai reikalinga.

– Mes taip pat esame įsitikinę, kad tik Vidurio – Rytų Europos tautų bendradarbiavimas jas pakankamai sutvirtina, kad jos galėtų atsiekti pastovią pergalę. Bendri lietuvių, latvių ir estų veiksmai pastaraisiais metais – įskaitant 1987 metais tuo pačiu laiku trijose sostinėse įvykusias tautines demonstracijas – yra labiausiai tinkamo kovos būdo pavyzdys. Trokštame tarptautinės veiklos visoje Vidurio – Rytų Europoje, dalyvaujant lietuviams, kaip ir lenkams, su vieningu pasiryžimu laimėti. Tos kontinento srities ateitį betgi matome ne jos tautų federacijoje, bet šiandien jau kuriamuose Europos vienybės, kuri vystosi Vakarų laisvės sąlygose, rėmuose.

– Nenorime atnaujinti jokių teritorinių ginčų, kadangi konfliktai tarp Vidurio – Rytų Europos tautų joms visuomet kenksmingi. Vienintelis būdas įveikti neigiamą praeities patirtį, tai bendra nepriklausomų lenkų ir

lietuvių centrų deklaracija, kurioje būtų pripažintos dabartinės sienos ir būtų išsižadėta visokių siekių, pilnai gerbiant tautines mažumas ir jų kultūros paminklus abiejuose kraštuose. Tikrai bendra gera valia, atsisakant vienpusiškių ėjimų, įgalins mus išspręsti problemas ir vieningai bendradarbiauti išsilaivsinimo labui.

(Liberaldemokratinė partija Niepodlegosc, periodinio leidinio Nova Koalicja kolektyvas. Varšuva, 1988 m. vasario mėn.)

(ELTA)

ANGLIJOJE

Britų vyriausybė paskyrė specialią komisiją, kurios uždavinys yra vienu metu bėgyje ištirti turimą kaltinamąją medžiagą ir surinkti, jei tokių būtų, naujų kaltinimų D. Britanijoje gyvenantiems piliečiams ir nepiliečiams, kurie tariamai nusikalto Vokietijoje ir vokiečių okupuotuose kraštuose II-jo pasaulinio karo metu.

Pilnų apkaltintųjų sąrašų dar neteko matyti, bet yra žinoma, kad juose yra ir lietuvių. CV dėjo įvairias pastangas apsaugoti mūsų bendruomenę nuo bjaurių ir neteisingų apkaltinimų spaudoje ir televizijoje. Be to CV pirmininkas ir sekretorius pasimatyme su viršminėta komisija pareiškė jai CV nuomonę su pastabomis ir pasiūlymais, kas liečia kaltinimus, kurie ateina iš tautų kalėjimo – Sovietų Sąjungos.

SENATO KOMITETO RAPORTAS IR JO REKOMENDACIJOS.

Kaip skaitytojai jau yra girdėję, Australijos Senato Komitetas Teisiniams ir Konstituciniams reikalams šių metų pradžioje nagrinėjo klausimus surištus su užsienyje besirandančia įrodomąja medžiaga apie 2-jo Pasaulinio karo metu padarytus nusikaltimus. Šio komiteto nariai, peržiūrėję pusketvirto šimto raštiškų pareiškimų ir išklausę dvi dienas trukusių viešų apklausinėjimų, parašė 124 puslapių raportą ir pristatė jį Senatui vasario 16 dieną.

Apie šį raportą jau yra rašęs vienas iš mūsų politinių komentatorių, Dr. J. Kunca ("M.P." Nr. 8, 29.2.1988 ir Nr. 12, 28.3.1988). Deja, jis, atrodo, nuspato šio Senato komiteto raporte išneštų rekomendacijų ir klaidingai jas pristatė šio laikraščio skaitytojams. "M.P." Nr. 8, p. 2, Dr. Kunca rašo, kad "Senato Komitetas... nusprendė, kad visi sovietų liudytojai privalės atvykti į australų teismą". Deja, Senato komitetas tokio nusprendžio nepadarė. Jie šiuo klausimu nutarė, kad įrodomoji medžiaga turi būti Australijos teismuose priimama pagal tai reguliuojantį įstatymą (raporto paragrafas 9.14 p. 88). O šis įstatymas (Evidence Act 1905, kuris 1985-tais metais buvo pataisytas) kad teismas turi diskreciją duoti parėdymą apklausti liudininkus už Australijos ribų, jei atrodo, kad tai pasitarnaus teisingumui ir jeigu ar viena ar kita pusė byloje to prašo (šio įstatymo paragrafai 7v (1) ir 7v (2) cituojami raporto 25-me puslapyje.).

Savo raporte Senato Komitetas išreiškė narių nuomonę įvairiais klausimais, bet dėl svarbiausio klausimo - ar kituose kraštuose besirandantys įrodymai yra pakankamos vertės užvesti bylas tariniams karo nusikaltėliams Australijoje - jie negalėjo priėti vieningos išvados. Senatoriai Robert Hill (Liberal) ir John Stone (National), galvojo, kad ne, likusieji komiteto nariai galvojo, kad galimai taip, bet jokios rekomendacijos tuo klausimu neišnešė. Iš viso, tame raporte yra tik 5 rekomendacijos, kurios, laisvai išvertus, skamba sekančiai:

1. Jeigu (karo nusikaltimų) įstatymas bus priimtas ir bus keliamos bylos dėl tariamų karo nusikaltimų, tose bylose turi būti naudojamos normalios taisyklės ir teismo procedūros įrodymai priimti.

2. Įstatymo projektą reikėtų pataisyti įterpiant klauzė, reikalaujančią, kad bylos pagal šį įstatymą būtų keliamos tos valstijos teisme, kurioje kaltinamasis tuo metu gyvena.

3. Taip pat šio įstatymo projektą reikėtų pakeisti taip, kad teisėjui būtų duota laisvė bylą jo teisme sustabdyti ir įgalioti prokuratūrą tą bylą perkelti į kitą teismą, pagal "forum non conveniens" taisyklę, arba pagal prokuroro ir kaltinamojo susitarimą.

4. Į įstatymo projektą reikėtų įrašyti taisyklę, kad "Australijos dalis" kurioje kaltinimo akte aprašytas veiksmas būtų buvęs nusikaltimas, pagal projektuojamo įstatymo 6-tą skyrių, būtų ta Australijos dalis, kurioje byla yra užvesta.

5. Jeigu šis įstatymo projektas bus priimtas, turi būti sudarytos sąlygos, kad asmuo apkaltintas karo nusikaltimais, kuris neturi lėšų tinkamai paruošti savo gynybą, gautų (iš valdžios) finansinę paramą (legal aid) tam padaryti.

Kaip matote, Senato Komiteto rekomendacijos yra visiškai kitokios, negu skaitėte "M.P." Nr. 8, p.2, kur

straipsnelyje apie Melbourne Apylinkės susirinkimą, Dr. J. K. rašo apie jo paruoštą prašymą: "Antra, anglų kalboj, yra prašymas valdžios ir opozicijos, kad abi pusės laikytųsi Senate Standing Committee on Legal and Constitutional Affairs, rekomendacijų kurios patarė, kad visi sovietų liudytojai privalėtų atvykti į Australijos teismą, nedarant tam jokių išimčių ir, kad teismai būtų pradėti tik po tam tinkamos sutarties pasirašymo su Sovietų Sąjunga". Taip pat visiškai klaidinga yra rašyti: "Taigi, kas liečia sovietų teikiamą medžiagą yra padaryta labai teigiamų pakeitimų" ("M.P." Nr. 8, p. 2). Senato Komitetas gali tik rekomenduoti, kad viename ar kitame įstatymo projekte būtų padaryti pakeitimai, o ar jie bus padaryti priklauso nuo vyriausybės, kuri šį įstatymo projektą paruošė ir nori jį praveisti per abu Parlamento rūmus. Bet šiuo atveju, Senato Komitetas net tokių rekomendacijų nedavė savo raporte, tai kaip iš viso galima kalbėti apie tokius pakeitimus, kaip jau įvykusį faktą? Atrodo, kad mūsų daug rašantis komentatorius šiuose dalykuose yra kažkur visai pasimetęs.

Krašto valdyba šiuo Senato Komiteto raportu nusivylė. Nežiūrint to, kad šiam komitetui buvo pristatyta visa eilė gerai dokumentuotų pareiškimų, įrodančių, kad KGB falsifikuoja dokumentus, pribaugina liudininkus duoti klaidingus parodymus ir stengiasi diskredituoti Rytų Europos pabėgėlių bendruomenės laisvajame pasaulyje, savo raporte komitetas neįrašė jokios rekomendacijos dėl šio paties svarbiausio klausimo. Todėl Krašto valdyba pasiuntė visiems senatoriams išsamų laišką, kuriame išreiškiamas mūsų nusivylimas, pakartojami argumentai kodėl mums nepriimtini sovietų įrodymai ir prašoma senatorių praveisti eilę pakeitimų karo nusikaltimų įstatymo projekte, kad mūsų tautiečiai būtų apsaugoti nuo neteisinių kaltinimų. Jeigu, nežiūrint visų parlamentarams pristatytų įrodymų, kad negalima pasitikėti sovietų pristatoma kaltinamąja medžiaga, Parlamentas vistiek nutartų priimti iš komunistinių kraštų pateiktus įrodymus, mes savo laiške prašėme, kad, mažų mažiausia, sekantys reikalavimai būtų inkorporuoti į šio nelemto įstatymo projektą:

- * Nesuvaržytas priėjimas į sovietų archyvus gynybos advokatams.
- * Visų dokumentų originalai turi būti pristatyti Australijon ir turi būti leidžiama juos analizuoti laboratorijose.
- * Visi sovietų ir kitų kraštų liudininkai turi, be išimčių, atvykti liudyti Australijon.
- * Laisvas priėjimas gynybai prie liudininkų ankstesnių pasisakymų (pavyzdžiui, kitose bylose).
- * Laisvas liudininkų kryžminis apklausinėjimas pagal Australijos teismų taisykles.
- * Nepriklausomi vertėjai turi būti paskirti Australijos teismų, liudininkų apklausinėjimui ir dokumentų vertimui.
- * Teisinė pagalba (Legal Aid) turi būti suteikiama patrauktiems į teismą dėl tariamų karo nusikaltimų.

J. Rubas

3 AUSTRALIJOS BALŲ TARYBOS VEIKLOS METINĖ APŽVALGA

Sąstatas

Australijos Baltų Taryba susideda iš devynių asmenų, kurių po tris atstovus skiria kiekviena iš trijų baltų Krašto valdybų. Kiekviena tautybė paeiliui paskiria pirmininką A. B. Tarybai, kurio kadencija yra dveji metai.

A. B. Taryba bendradarbiauja su visomis trimis Krašto valdybomis ir joms reguliariai duoda ataskaitinius pranešimus.

Veiklos apimtis

A. B. Taryba atstovauja visas tris baltų bendruomenes Australijos federalinėje sferoje bet kuriais klausimais, kuriuos jiems paveda bendruomenės. Šiuo metu į ABT veiklos sritį įeina žmogaus teisių pažeidimai Pabaltijje, Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių teisė ir troškimas būti nepriklausomomis, karo nusikaltimų įstatymo pakeitimo projektas bei eilė kasdieninių problemų, pvz., SBS etninių programų gynimas nuo užsiuolimų, ar protestai dėl ABC šališkų reportažų.

Žmogaus Teisės

Išvystyta gyvensnė veikla per ABT žmogaus teisių komitetą, kuris seka teisių pažeidimo atvejus, papildo vėliausius sąžinės kalinių sąrašus bei ruošia dokumentuotus pareiškimus tiek Australijos, tiek kitų kraštų vyriausybėms, raginant jas užstoti sąžinės kalinius bei reaguoti dėl žmogaus teisių pažeidimų.

Pabaltijo kraštų nepriklausomybė ir surišti su ja klausimai.

AB Tarybos užsimojimai buvo dalinai realizuoti, pravedus baltų rezoliucijas abiejose Australijos parlamento rūmuose ir išgavus eilę pasisakymų baltų klausimu Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių komisijoje.

Australijos ekonominiai interesai, stambiu mastu eksportuojant prekes į Sovietų Sąjungą, riboja Australijos vyriausybės norą griežtai pasisakyti dėl žmogaus teisių ir Pabaltijo nepriklausomybės. Ateityje ABT yra nusprendusi daug dėmesio kreipti į viešosios nuomonės formuotojus - į spaudą ir kitas komunikacijos rūšis.

Karo nusikaltimų įstatymas.

Šis labai jautrus ir komplikotas klausimas pareikalavo iš AB Tarybos narių daugelį šimtų valandų darbo. Buvo vesti asmeniškai ir telefoniniai pasikalbėjimai bei platus susirašinėjimas su politikais ir valstybės pareigūnais ir viešosios nuomonės formuotojais. Kalbėtasi ir su baltais, kad pristatyti vieningą, nuoseklą ir apginamą liniją, kuri apgintų tiek numatomų apkaltintų asmenų Teises, tiek išlaikytų aukštumoje visų baltų užtarntai gerą vardą.

ABT darbo nelengvina kai kurių lietuvių bendruomenės sluoksnių veikla, bandant "prastumti" skirtingą liniją, kurios išdava būtų susilpninti mums teikiama įtakingų politikų paramą. Viena mažytė paranoiška ekstremistinė grupelė net apkaltino Baltų Tarybos narius dalyvaujant kažkokiam žydų - komunistų suokalbyje. Nors, žinoma, ABT nariai nekreipia dėmesio į tokius pasisakymus, savo turiniu ir stiliumi primenantčius tūkstantmečio Reicho retoriką, jie tikisi, kad šie išsišokimai nesukels bereikalingo susirūpinimo ir nuogąstavimų vyresnių mūsų bendruomenės narių tarpe.

Neužilgo prasidės galutinės parlamento diskusijos šio įstatymo klausimu. AB Tarybos nuomone, blogiausia mūsų bendruomenėms išdava būtų, jei įstatymas būtų visiškai atmestas, kas

Laurie Cox, Australijos Baltų Tarybos pirmininkas

duotų laisvas rankas įtakingai suinteresuotai grupei spausti Australijos vyriausybę ekstradicijos keliu išsiųsti apkaltintus asmenis į SSSR Sovietų teismų malonei.

Pagal Australijos įstatymus ši galimybė buvo visuomet atvira.

Baltų Biuletenis.

ABT leidžia politinį žiniaraštį (The Baltic Bulletin), kuris naudojamas informuoti politikus, spaudą, viešosios nuomonės formuotojus, kitų valstybių atstovus ir pan. apie Baltų bylą.

Tie lietuvių bendruomenės nariai, kurie nori žnoti, ką Baltų Taryba tikrai sako jų vardu, mielai kviečiami paprašyti vėliausio (kovo mėn.) kopijos veltui.

Šiaip Baltų Biuletinį galima užsiprenumeruoti. Kad gauti vieną "B.B." kopiją veltui, prašome rašyti V. Patašui, c/o Lithuanian Club, 16 - 18 East Terrace, Bankstown 2200

L.Cox

Baltų Tarybos lietuvių atstovų vardu

Australiečiai premijuotų tarpe

P. Daužvardžio fondo valdyba Čikagoje paskyrė aštuonias žurnalistine premijas jaunimui. Lietuviškos spaudos bendradarbių pirmoji \$200 premija paskirta čikagietei Audrai Kubiliūtei, dvi antrosios po \$150 - Danutei Baltutytei Australijos Adelaidėje ir Gallei Radvenytei Los Angeles mieste. Penkias lietuviškųjų radijo laidų premijas po \$100 laimėjo: Tauras Bublys Klivlande, Raimondas Kiršteinas Ročesteryje, Vytautas Juška Australijos Sydney mieste, Eduardas Labuckas ir Aušra Pleinytė Kanadoje, Ontario provincijos Hamiltone. 1975 m. prie lietuvių žurnalistų sąjungos įsteigtas P. Daužvardžio fondas rūpinasi žurnalistinio prieaugio ugdymu. Dabartinę fondo valdybą sudaro: pirmininkas Bronius Juodelis, nariai - Antanas Juodvalkis, Rita Likanderytė, Petras Petrutis ir Ritonė Rudatienė.

Su atgimstančia gamta ir prisikėlimo viltimi širdyje, skrieja į Jus gražiausi sveikinimai lydimi geriausių linkėjimų, kad veržli atgimimo banga tikrai nuplautų visas dulkes ir abejones Jūsų kelyje! Pavasario šventės aiduose lai nedvejojanti skamba skautiškoji daina, kalbėdama ryžtą, ir darbą, ir džiaugsmą švenčiant jau 70-sius gyvavimo ir veiklos metus. Atgimimo, prisikėlimo vilties sukeltos mintys lai būna dalimi pagrindo prasmingam ir išsamiam pasiruošimui nepamirštamai VII-ajai Tautinei Stovyklai!

Kai dar iš po šalčių surakintos žemės nesustabdomai veržiasi pirmieji daigai ir tariamai nuogose medžio šakose pradeda šokti "kačiukai", kai šalnų nepabūgę skleidžiasi pirmieji žiedai – kas gali nepajusti gamtos atgimimo?! O kai Velykų varpai paskelbs Atpirkimo aukos prisikėlimą – kas pasiliks abejingas ir galimybėi geresnio "aš", gražesnės dienos, tvirtesnio pagrindo atečiai ir teisės, tiesos pripažinimui lygiai visiems?!

Džiaugsmingai sutiksime šv. Velykas šventadienio apdare, ir – dauguma jaukiam šeimos, draugų tarpe – atitolsime nuo kasdienių rūpesčių ir pareigų, kad tarytumei atgimę patys galėtume vėl grįžti prie dienos darbų naujomis jėgomis ir atnaujintu tikėjimu. Tebūnie tai nesibaigiančiu stiprybės šaltinių rytdienos reikalavimams.

Ir nepalikime tų nuotaikų tik vienadienėmis. Pastoviai grįžkime prie jų, pažvelgdami giliau, panagrinėdami, paieškodami kelių praplėsti ne vien tik konkrečių rezultatų skalę. Pabudintas tebūnie tylus vidaus pasaulis, kad troškimas prasmingos, gražesnės dienos neleistų mums sustingti tik eilinės dienos reikalavimų rėmuose, kad asmeninio patogumo užtikrinimas nenustelbtų siektų

v.s.t.n. Stefa Gedgaudienė – vyriausia skautininkė

idealių. Asmeninė sėkmė te nelieta "kinų siena", atskirianti mus nuo nespėjančiųjų eiti mūsų tempu, bet galimybės užtikrinimu ranką tiesti kitam, durų atidarymu mažiau laimingiems.

Su meile išrašytas margutis gali likti išryškintu tautiniu, religiniu simboliu tikrai Velykose. Arba – sustoti prie jo galim bet kada prasme plačiaja, atgimimo ir prisikėlimo mintį atradamos savam darbe, savuose užmojuose, idėjos sekime. Sujungtų rankų skautiško rato simbolika teišryškėja matant kitame broly – sesė ypač tada, kai jie to labiausiai reikalingi yra. Tas kasdienis geras darbelis, neatrastas mazgelis...

Pramušį ledą – rasi sidabrą; pramušį sidabrą – rasi auksą. O kur skubame mes? Ir ko iš tikro ieškome?

BUDĖKIME!

v.s.t.n. Stefa Gedgaudienė – vyriausia skautininkė

HOBARTE

LIETUVIŲ STUDIJŲ SAMBŪRIS

Kovo 28 dieną Lietuvos studijų sambūris pradėjo savo metinę programą tradiciniu margučiu marginimo vakaru. Tam buvo iš anksto gerai pasiruošta. Algis Taškūnas, turėdamas ryšius su spauda ir radiju, pasistengė, kad lietuviškų margučių tradicija būtų tinkamai išreklamuota. To pasėkoje sekė pranešimai, nuotraukos su aprašymais tiek didžiajame "Mercury", tiek ir apylinkių laikraščiuose. Taip pat susidomėjimą sukėlė ir ABC programa, kurioje buvo kalbama apie lietuviškų, o taip pat ir europietiško margučių kilmę.

Į Hobarto universiteto patalpas susirinko virš pusšimčio įvairaus amžiaus žmonių. Po trumpo Algio Taškūno pasveikinimo, Genovaitė Kazokienė paskaitė apie senuosius velykinius papročius, kildinamus iš 6000–8000 metų praeities, matriarchalinės kultūros, dabar virtusios prietarais. Taip pat, atkreipė dėmesį į margučių raštus, anksčiau turėjusius sakralinę reikšmę.

Visiems dalyviams buvo išdalinti lapai su margučių pavyzdžiais ir kol tirpo bičių vaškas, Aleksandras Kantvilas pademonstravo margučių marginimą skutinėjo būdu. Bedrožindamas jis sugebėjo savo pasakojimu sudominti visą auditoriją. Vėliau vaiksčiodamas nuo vieno prie kito, išgildinusių "dailininko", patarinėjo ir atsakydavo į klausimus.

Vaškui ištirpus pasklido medaus kvapas ir prasidėjo didžioji kūryba. Gražu buvo žiūrėti į susikaupusius veidus prie vaško puodų ir po to išgirsti džiaugsmingus šuktelėjimus ištraukus margučius iš dažų indų. Štai ir lietuviškas margutis!

Nors universiteto patalpomis buvo numatyta naudotis tik iki 9 val. vakaro, bet užsidedėliai tebesidarbavo ir valandą vėliau.

Šį kartą niekam nepristigo nei kiaušinio, nei margučio, nei vietos prie bet kurio verdančio puodo, nes Rožė Vaičiulevičiūtė buvo viską puikiai suplanavusi ir per visą vakarą prižiūrėjo darbo eigą.

Į sekantį Lietuvos studijų sambūrio renginį įvyksiantį balandžio 20 dieną – lietuvišką vakaronę – maloniai kviečiami atsilankyti visi Hobarto lietuviai. O taipogi, ir į pirmąją paskaitą apie tautinių mažumų judėjimą Sovietų Sąjungoje. Paskaitą skaitys istorikas Tom Mc Glynn, tas pats, kuris viešai pasipriešino Whitlamui prieš jo išpuolius prieš pabaltiečius.

Genovaitė Kazokienė

Buvo šalta žiemos naktis. Audra liūdnei po laukus užė, gainiodama sniego vilnis, dūzgino į duris, barškino langus, išspraudus į čiukurą po viskas aikštijosi, tai, paslūtjuokiu sukvatijos, srpuko laukan išlinktinu su viesulais. Simano gryčioje buvo tamsu, šalta ir liūdna. Šeimininkas, galvą įtraukęs į kaolinių apikaklę, snaudė išikandęs pypkę pas krosnį; Simanienė, prisiglaudus nugarą prie krosnies, verpė poteriaudama, dvi mergelkos kampe plunksnas plėšė, laikas nuo laiko nutęstu žiovavimu pertraukdamos nuobodį.

Maža rūkstanti skardinė lemputė, pastatyta ant krosnies kampe, lyg vilko akis, spinksojo mirgėdama, menkai apšviesdama gryčią ir jos gyventojus. Sienos buvo juodos, surūkusios, palubiais ir apie langus matyti buvo šarmos dėmės; mažo langelio išdaužti stiklai pakeisti buvo skurliniais kumšais, ant lentynos pas duris sudėta keletas senų šukėtų lėkščių; gale trobos stovėjo juodas, matyt, niekada neplaunamas, stalas; aplink suolai, kampe kibirai, naščiai, statinė su jovalu, iš kuriosėjo nesmagus raugas. Iš visa ko matyti buvo šeimininkų apsileidimas ir šiaip gyvenimas iš dienos į dieną vienodas, nuobodus, liūdnas. Joksai paveikslėlis nemargavo ant sienos, akių nebuvo kur užmesti.

Simanas žmonių lenkė, gyveno nutol, visada buvo šlurkštas, niūras, neprieinamas, retai dideliu reikalui ištikus, pereidavo savo sodybos sieną.

Namiškiams taip pat neleido į pažintį eiti, su kaimynais jokių ryšių turėti.

– Kam jie mums reikalingi? – murmėdavo paniekinamai, – o tik apsileisk jiems, žiūrėk ir beprašą ko nors paskolinti: tam duonos pritrūkę, kitam kita ko; aš visą pasaulį nei sotų, nei turtingą nepadarysiu! Jie visi pliki, lyg biesai, iš jų nieko nesipelnysi!

Tyku, liūdna tatau buvo Simano gryčioj.

Senis Simanas vienatinį gyvenimo tikslą turėjo: glausti rublį prie rublio, auksinį prie auksinio, lupo, plėšė, kur tik išmeigė, ir dėjo į puodelį, laikomą skrynioj pačiame gale. Šitos skrynios raktą nešiojosi ant krūtinės, kryželio vietoje, su kuriuo buvo visai persiskyręs, ot, upą jam gadino, gyvenime kliudė... Ir liko seniui vienatinis dievaitis – puodelis skrynios gale, vienatinis troškimas – pridėti jį pilną, pilną...

Svajojo apie tai dieną krutėdamas, naktį į lovą atgulęs, ir taip kasdien, per visą amžį.

Viena mintis persekiojo senį: kas bus su puodeliu, neduok Dieve, mirti atsiėjus, kur jį padėjus, kad niekas, o niekas nerastų.

Apie tą jo puodelįėjo kalba po žmones, nors nei Simano žmona, nei vaikai niekados jo nebuvo matę; šita paskala nemažai senį gąsdino.

Kaip tai paprastai būna žmonių tarpe, taip ir čia, žmonėms bepasakojant, augo puodelis ir Simano turtai; iš tikro buvo tai nuo pusegėlio puodelis, kuriame gerokos trys saujos visokio didumo pinigų, daugiausia baltų buvo, geltonų vos keletas margavo.

Kiek tai galėjo nešti skaičiuje, kas pasakys! Simanas skaičiuoti temokėjo iki rublio, daugiau nei iš vietos! Ir nesidomėjo.

Simano gryčia stovėjo nuošaliai sodžiaus. Ten, sodžiuje, gyveno žmonės kitaip, neturtingi, bet linksmi; kaimynystoje vienas kitam reikale padėjo; linksmi bei užėjus, pasilinkmino sykiu, nors nebe to, kad ir

nesusipeštų, žinoma, žmonės ne žuvys!...

Gyveno, lyg viena didelė šeima; šventadienio pavakary susirinkdavo jaunuomenė, smuikai grojo, armonikos garsėjo, fleitos liūdnei užtraukdamos kėlė mišrų garsą, – linksmas buvo sodžiuje.

Ne sykį verksmas ištikdavo Simanienės, tėvo beprašant leisti ir joms pasilinksminti; jis niūrai žvilgtelėjęs, užklausdavo: – Ar tiek bežinai? – Kartais ašaros mergelkų į pasiutimą įvesdavo senį:

– Ko užsimanė? – šokti! aje, aje! versio liga apėmė! šokti! šok, kad taip nori, šei! – ištraukdavo Simanas pečiulostės kotą iš užkrosnio ir įbrukdavo į nusiminusios mergelkos rankas, – šei, šok! Bet nei aš žinau ko reikia! žinoma, užsikars ant kaklo kokiam kirvavagiui, tryps, tryps; paskui brakš, motinai ir atvelka benkartą auginti... Liaukis, bestija! suieskosiu vyrą, tada šok sau ir pasiusk, o taip nuu! kailį lyg varlei, per galvą numausiu; nė kojos man iš trobos!

Ir būdavo Simano trobos durys atdaros. Mergelkos augo liūdnos, perblyškusios, lyg žiedai be saulės; Simanienė, nusitampiusi, krutėjo žiūrėdama su baime į vyro akis, spėdama jo mintis.

Buvo pas Simanus ir sūnus, maištinga jame buvo siela; vos prakuto, pasiduoti nenorėjo ir sutraukė vergijos retežius.

– Motin, – tarė vieną sykį, – aš negaliu čionai būti, eisiu į žmones teisybės ieškoti.

Ir apleido rūstų tėvo butą, ir nuėjo sau į žmones motinos palydėtas, kryžiaus ženklų peržėgnotas; kaip išėjo, tiek kas jį bematė, nė žinėlės sulaukti negalėjo. Grauzėsi motina ir senis; nors sūnui lygiai su visais buvo nepermaldomas, neperkalbamas, bet gi savaip jį mylėjo.

Sūnus buvo visa jo viltis, svajojo jam tą trobą kada nors paliksiąs, kai pačiam ateisias laikas kapuose pasilsėti. Kartais, net savo puodelį su padėliu manė jam atiduoti mirdamas. Staiga sūnus pametė visa ir išėjo, nei kur, nei ko, tėvui nė žodelio netaręs.

Ėjo, slinko laikas; veltui senis sūnaus pareinant laukė, laukė, sulaukti negalėjo.

Svajojo ir motina; abudu viena mintis graužė, bet abudu tylėjo, vienas antram nė žodžio neprasitardamu. Jiedu nesikalbėdavo; Simanas niekino moteriškes, vargu žmogum jas laikė; jo supratimu moteriškė buvo daug žemesnis sutvėrimas už vyrą; ot, naminis stumtuvas, reikalingas, bet ne branginamas, ir vertingam vyrui nebuvo ką su ja kalbėti. Užtai tylėdavo nuolat taip artima sau, tačiau visada tolimi.

Ir šit šį vakarą, audrai besilaukstant po laukus, Simano gryčioj tyku buvo, liūdna ir nepaprastai šalta.

Simanienė verpė poteriaudama už dūšes, netekusi vilties, kad sūnus gyvas tebebūtų; tai vėl maldavo Dievo, kad jį sugrąžinti teiktų, mastė sau, jeigu gyvas kur jis bebūtų.

Simanas pas krosnį pusiau snaudamas galvojo, kiek gaus už penamą paršą: ar verčiau svertinai parduoti, ar šiaip ant akies, kiek gali sverti žarnos, mėsa... ir taip įsisvajojo, kad nė audros šėlančios negirdėjo.

Mergelkos plunksnas plėšė, raudonomis nosimis pasišlurkščiodamos; žiovavo kutendamos, patryniodamos sustingusius pirštus.

Nukelta į 5 psl.

Simano gryčioje.

Atkelta iš 4 psl.

Staiga už lango sugirgždėjo minamas sniegas, ir kažkas į langelio staktą sudavė smarkiai.

Buvo tai nepaprastas atsitikimas, nes čionai ir dieną žmonės nepratę buvo ko šauktis, ne tik naktį.

Nusigandęs Simanas pašoko nuo priekrosnies; ir Simanienėi sutruko poteriai.

Dėl meilės pono Dievo! – šnibždėjo nubalusi, išitraukus su mergaitėmis į kampa.

Tuo tarpu už lango, per ledinius lapus, kuriais visą langelį buvo papuošęs speigas, pasirodė seno barzdoto žydo veidas, jis verksmingai kažki ką kalbėjo, žemai lankstydamos; sunku buvo suprasti, nes vėjas žadą jam užtraukdavo.

– Šalin! – suriko Simanas, – šalin tuoj, o ne, tai tave tuoj išmokysiu, kaip naktį po svetimą kiemą vaikiotis!

Tikras buvo senis, kad tai išprašyti nori vagis, jo turto trokštantis, ir pasiutimas jį pagavo.

– Ponas, ui ponas! pasigailėkit, ten anas vyras yra katalikas, jis sergas, numirš! ui, pone gaspadoriau, nors kelią parodyk, žibinčių paskolink, visur užpustyta, tamsu, i sodą...

– Dar losi! – suriko Simanas, – aš tave tuoj sušildysiu, nešinkis sulig geruoju, girdi, ar ne! – rėkė grasindamas kumščiu per langą, šalin, galvą su kirviu perskelsiu!

– Ui, ponas, ui, ui! – dejavo žydas už lango, trypdamas ir sušalusiomis rankomis i pečius plodamas.

Simanienės širdis užkaito, ašaromis akys patvino, bet žodį tarti vyrui bijojo, neišdriso. Keleivis dar kažki ką už lango sklaidėsi; niekas jo nebesiklausė; Simanas užleido langą šiaudų dankčiu ir ramiai atsistojo pas krosnį.

Nuėjo. Vėjas rūščiai suurzgė, taip nepaprastai rūščiai, kad visiems šurpis per kailį perėjo, net Simanui nejauku pasidarė.

Ir vėl tyku buvo gryčioj; mergelkos tik ašaras braukė, ir Simanienė, verkšlendama, poterio, sukdama ratelį.

– Vagies gabalas! mat, ko užsimanė! – murmėjo Simanas, vartydamas po gultą. Ot, kažki ko miegas nėjo; lauke gi audra šėlo ir, tai dejuodama, tai rūščiai urgždama, barškino Simano gryčios duris.

Simanienė taip pat raitėsi, neužmigdama. Ot, išimastė senė, kaip tai kitą syk Dievas visokiais varguoliais pasivertęs po pasaulį vaikštinėjo, žmonių širdies galingumą tyrinėdamas; ir dabar ją toji mintis vargino, ar buvo atsitikimas, kad Dievas senu žydu elti pasivertęs. Džiugino save, kad tai negalimas dalykas; o jeigu... nežinomi Dievo takai... o jeigu? Galų gale nuvargimas paėmė viršų, ir miegas pavergė visus: bet neramus tai buvo miegas.

Nuščiuvo audra; i giedrą dangų įsirito šviesus mėnulis ir, lyg žibinčius, užsikorė tarp debesų, nušviesdamas sniegu užklotą ašarų pakalnę. Staiga smarkus bildesys pažadino Simaną ir šeimyną; tą sykį ne i langelį beldė, bet i duris, be paliovos, smarkiai, kaskart smarkiau.

Simanas sugrobė kirvį ir, keikdamas, net žemė linko, pasiutimo pagautas, drebedamas, atitraukė durų sklanstį ir... atšoko atbulas: už durų stovėjo senelis klebonas su žmogumi.

– Gaspadoriau, – kalbėjo spėriai kunigas, – nelaimė... tenai, jūsų gatvė, dvejetas keleivių po sniegu guli užpilti; imkit šiupėlius, skubėkim, rasit dar pagelbėsime!

Neilgai trukus, i Simano gryčią

buvo įneštu abu keleiviu: vienas buvo naktį pas langą matytas žydas, vežėjas; antras – jaunas vaikinys. Senelis kunigas, pamokydamas, ką daryti, darbavosi ir pats iš širdies, tai sniegu trynė sušalusius, tai i lūpas kažki ką pylė, bet veltui, senas žydas nebejautė nieko.

Jaunas gi vaikinys lig iš miego ėmė busti. Nubudęs apsidairė.

– Nejaugi aš jau pas tetušius! – buvo pirmi jo žodžiai.

Kas apsakys abieju senelių džiaugsmą, atgavus sūnų! Simanas, ašarose plūsdamas, baubė užsikukčiodamas, tartum, širdis plyšte plyšo...

Parkritęs ant kelių daužė žilą galvą i suolą, ant kurio amžinu miegu įmigęs gulėjo žilabarzdis žydas, vakar taip šiurkščiai nuo durų pavarytas. Miegojo ramus, nejautrus, užbaigęs savo laikiną kelionę.

– Vargšas, – pasakojo vaikinys, – vakar kaip suklydome, privargo baisiai, rogės ant kokios tai tvoros užsikorė, ne iš vietos! arklis menkas, žinoma, žydo vežiko arklis... Ir sako man: matau netoli žiburėlių, eisiu, rasit, kaip iki jūsų tėvo trobos kelią žmonės parodys! – ir nuėjo: mane miegas apniko, ėmiau snausti.

– Jėzau, Marija! – šnibždėjo Simanienė, drebančia ranka glostydama sūnaus galvą.

Jis tolisau tęsė:

– Parėjo ir ėmė žadinti, – ei, nemiegok, tamsta, tas blogas miegas, ui klausyk, ui! – paskui nuvilko nuo savęs kalinius ir ėmė man siūloti, – aš prigudęs prie visa ko, nu vilk, tamsta! Oi, kokie pas jus žmonės, ui, ui! praginė mane, – pasakojo nabagas; kur buvo jis, ar negirdėjote. Nutarėme laukti kaip nors, bet paskui nieko jau nebejauchiau.

– Miegojote abu, – tarė kunigas. – Nuo ligonio grįžtant, pasibaidė arklis, žiūriu... na, nematuojamas Dievo gailėstingumas!

Paskui, pasilenkęs prie jaunikačio, tarė, rodydamas i senį Simaną, kuris vis pas suolą klūpojo:

– Nesiteirauk, kas pavarė šalin vakar tą vargšą žydą nuo savo gryčios. Neteiskim, kad nebūtumėm patys verti teismo!

– Suprantu, – tarė liūdnei jaunikačis, – suprantu!

Po to baisaus atsitikimo senis Simanas neapažįstamas pasidarė. Ramus buvo, tykus, mielai kiekvienam pagelbėti skubinosi, nuolaidus, ir visiems prielinkamas. Žmonės mielai dabar lankėsi čionai, labiau kas šventadienį, nes Jonukas daug naujų parvežė, dar daugiau paskaitydavo susirinkusiems kaimynams iš parvežtų knygų; tuo gi jo skaitymu neatsidžiaugė žmonės, ot, skaitė, lyg koks kunigas. Pasakojo taip pat apie didelius miestus, apie žmones, kurie, badaudami, patys šaltį kentėdami, rašo knygas; rašo tai, ko yra išmokę, savo broliams, sodiečiams, žinias telkia ir visą gyvenimą aukoja, kad tik kuo veikiau visi žmonės mokytesni būtų ir kad jiems lengviau gyventų.

– Ir jie tuos sodiečius taip myli? – teiravosi žmonės.

– Oi myli, daugiau kaip save, – tarė Jonukas. – Mačiau tokių, kurie ištisais mėnesiais šiltu vandeniu ir duonos šmoteliu gyveno, ir rašė, rašė, ir linksmi buvo visada, niekada nesiguldė, ot, tas visas knygas tokie žmonės surašė.

Klausėsi Simanas, nubraukė ašarą ir, atsikėlęs nuo suolo, priėjo prie savo skrynios.

Sugirgždėjo surūdijęs raktas, pakėlė Simanas skrynios viršų, ir siekė i

galą.

– Te, Jonuk! – tarė, paduodamas sūnui molinį puodelį, te, visą amžį rinkau be tikslo; paimk ir atiduok jiems! te tokia knyga surašo, kad žmonių širdys būtų... minkštesnės... kad mylėtų savo tarpe... artimą... visus, ar šioks, ar toks... tu žinai, Jonuk...

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

NEATSARGŪS ŽVEJAI

"Tiesos" korespondentas Gediminas Pilaitis vasario 23 d. laidoje rašo apie labai populiarią poledinę žuklę Kuršių mariose. Vasario 21 d., sekmadienį, stintas ties Ventės ragu traukė beveik tūkstantis meškeriojų, atvykusių iš Klaipėdos, Šilutės bei kitų Lietuvos vietovių. Vakarėjant, papūtus smarkiam pietryčių vėjui, ėmė braškėti ledas nuo Nemuno žiočių iki Drevernos, atsivėrė vis platėjančios properšos, atkirusios kelią i krantą. Vidurnaktį pakilo pūga, nesimatė krantų, vėjas visus vertė iš kojų. Gera, kad ledas dar nebuvo suskeldėjęs Kuršių marių viduryje ir Nerijos pakraščiuose. Apie įvykusių nelaimę pranešė būrelis Nidon ir Preillon nusigavusių žvejų. Pagalbą nuo kranto atskirtam beveik tūkstančiui žvejų organizavo Klaipėdos milicija ir pasieniečiai. Artimiausią kelią Nerijon meškeriojams rodė pasieniečių įjungti prožektoriai. Taip iki ryto visi poledinės žuklės mėgėjai pasiekė Nerijos krantus, autobusais buvo nuvežti Smiltynėn ir visą naktį dirbusiu keltu nuplukdyti Klaipėdon. Gelbėtojai nesurado tik iš Vainuto i Kuršių marias išvykusio šešiolikmečio Zydruo Jako. Aistringiausi žvejai nekreipia dėmesio i perspėjimus, rizikuodami gyvybes, braunasi tolyn i marias. Dėl to nuo vasario 23 d. buvo uždrausta poledinė žuklė Kuršių mariose. Sulaikytus žvejus žadama bausti administracine tvarka.

GALVIJŲ EPIDEMIJA

Veterinarijos įstaigos praneša, kad Lietuvoje išplito galvijų leukozė, nešanti didžiulius ekonominius nuostolius. Jau yra kritusių gyvulių. Susirgimas kelia nerimą ir socialiniu aspektu. Leukoze sergančių karvių piene atsiranda kenksmingos medžiagos, kurios neigiamai veikia žmogaus organizmą. Todėl leukoze sergančių karvių pieną naudoti žmonių maistui yra draudžiama.

GERIAUSIAS POPIERIUS

Kauno J. Janonio popieriaus fabrikas Petrašiūnuose yra specializuota popieriaus gamybos įmonė. Šiame fabrike gaminamas aukščiausios kokybės popierius, rašomasis, magnetografinis ir kitoks. Čia pagamintas popierius naudojamas enciklopedijoms, įvairiems žodynams ir kitiems prabangiems raštams leisti. Deja, daug brangaus gaminio nueina niekais. Pavyzdžiui, paskutiniu laiku gautas užsakymas popieriui, kuris bus naudojamas Lenino raštams lenkų kalba spausdinti

PALANGOJE

Palangos miesto Virbališkių kvartalas prieš Naujuosius metus susilaukė dviejų daugiabučių gyvenamųjų namų. 1987 m. čia buvo pastatyti penki tokie daugiabučiai namai. Naujajame Virbališkių rajone dabar jau galės gyventi apie 5.000 palangiškių.

Naujieji butai, kurie statomi daugiabučiuose namuose Palangoje, turi visus komunalinius patogumus.

TRUMPAI IŠ VISUR

Canberroje nežinomas piktadarys sudegino Pietų Afrikos diplomato automobilį, nakčia pastatytą prie diplomato namų. Australijos vyriausybė atsiprašė už incidentą, bet atmetė Pietų Afrikos reikalų ministro užmetimą, kad ši pasikėsinimą iššaukė Australijos aštrūs pasisakymai prieš Pietų Afrikos aparteid vidaus politiką.

Kalbėdamas komunistų partijos vadams Taškente, Gorbačiovas pažadėjo, kad Sovietų kariuomenė pradės evakuotis iš Afganistano nuo gegužės 15 dienos.

Kinijos parlamentas išrinko naujuoju Kinijos prezidentu 81 metų amžiaus Jang Šangkun, i atsargą išėjusį generolą, kuris yra ištikimas Kinijos lyderio Deng Šalininkas.

Pakistano sostinę Islamabadą sukrėtė amunicijos sandėlių sprogimas. Ištisas 35 minutes ant Islamabado ir netolimo Ravalpindi miesto lijo raketų ir granatų lietus. Nuo sprogimų žuvo apie 100 asmenų. Sužeista virš 4000. Manoma, kad sprogmėnys buvo skirti Afganistano laisvės kovotojams. Kariuomenės vadovybė kaltinama, kad tokius sandėlius laikė arti tirstai apgyventų centrų.

Tarp Australijos ir Naujosios Zelandijos vykę pasitarimai dėl valstybinių oro bendrovių Air New Zealand, Quantas ir Australian Airlines sujungimo i vieną didžiulę bendrovę, iširo, nesusitarus dėl abiem šalims priimtinių sąlygų.

Etiopija pareikalavo, kad visos užsienio šalpos organizacijos nutrauktų veiklą Eritrėjoje ir Tigre provincijoje, kur etiopų kariai patyrė skaudų pralaimėjimą sukilėliams.

Eritrėjos ir Tigre srityse daugiau kaip 3 milijonai žmonių yra bado grėsmėje.

Prieš dvejetą savaitę, pagaliau įvyko Rudolfo Hesso laidotuvės, pereinę metų rugpjūčio mėnesį 17 d. mirusio Berlyno kalėjime Špandau.

Šios laidotuvės užtruko dėl priežasčių, kurių pagrindinė buvo R. Hesso sūnaus tvirtinimas neva jo tėvas nepasikorė pats, kaip tą tvirtino kalėjimo vadovybė, o buvo nužudytas britų, prancūzų, amerikiečių ir sovietų karinių vadovybių.

Sydnejaus bukinistas "Chorden House" paskelbė apie prekybą pasiekusią unikalią knygą, aprašančią Pietų kryžiaus žvaigždyną. Knyga buvo parašyta 1516 metais keliautojo jūromis Andrea Korsak. Yra žinoma, kad šios knygos egzistuoja tik trys egzemplioriai.

Estijoje paskelbta draustinių daugiau kaip 1000 kvadratinų kilometrų klampių pelkių. Saugomosios pelkės yra pagrindinis gamtinis Estijos ežerų ir upių vandens palaikymo rezervas. Ten auga retų augalų, o švendrynuose peri daug retų rūšių vandens ir balų paukščių. Tame draustinyje saugomi natūralūs spanguolynai ir įveisiamos spanguolių plantacijos. Šiuo metu Estijos saugomų teritorijų plotas sudaro beveik dešimtadalį visos šalies ploto.

Australijoje lankosi komunistinės Ruminijos vadovas N. Čiaušesku.

POLITINĖ INDOKTRINACIJA SOVIETINĖJE TEISINGUMO SISTEMOJE

Tęsinys iš "M.P". Nr. 14

DRAUGAS KURSKY!

Sąryšyje su mūsų ankstesniu pasikalbėjimu, aš siunčiu jums nurodymus papildyti paragrafui kriminalinio kodekso. Bendras sutarimo pagrindas, aš tikiu, yra aiškus, nepaisant plano grubių trūkumų: atvirai išdėstyta statute, kuris principiniai ir politiniai yra teisingas (ir ne vien juridiniai sliauras), suteikiantis esmei motyvus ir teroro pateisinimą, jo būtinybę, jo ribotumą.

Teismas neturi atsisakyti teroro. Tai būtų savęs apgaudinėjimas arba pažadų netesėjimas, vietoj to, kad parūpinus pagrindą ir legalumą principiniam keliui, aiškų ir neveidmainišką ir be pagražinimų; yra būtina formuluoti kaip galima plačiau, kadangi tik revoliucinis teisingumas ir revoliucinė sąžinė sudarys aplinkybes daugiau ar mažiau pasireikšti plačiau praktikoje. Su komunistiniais sveikinimais

Leninas

Po šio laiško Solzhenitsyn parašė tokią savo pastabą: Mes nesiliame komentuoti šio reikšmingo dokumento, ką jis skelbia ir kaip jis reflektuoja. Dokumentas yra ypatingai svarbus, kadangi tai buvo Lenino paskutinės valios pareiškimas (greitai po to mirė), jis tapo politiniu testamentu, kurio kiekvienas reikalavimas buvo įrašytas į statutą. (Plyg. The Gulag Archipelago p. 353-354).

Netenka abejoti, kad sovietinė teisė ir teismai pasidarė brutali jėga savo politiniams tikslams vykdyti, terorizuojant gyventojus ir ne daug ką bendro turinti su teisingumu, tai pagrindinė priemonė išlaikyti totalitariniam režimui. Kai Sovietų Sąjunga po II Pasaulinio karo ėmė ruošti naują baudžiamąjį kodeksą, buvo manyta, kad Sovietai pasikeis ir priartės prie Vakarų teisės sampratos. 1955 m. Harwardo universiteto profesorius H. J. Bermanas lankėsi Maskvoje, norėdamas patirti kokią kryptimi eina sovietinė teisė, jam buvo paaiškinta, kad nuo 1953 m. veikusio NKVD, taip vadinamos, "troikos" esančios panaikintos. "Troikų" teisminės funkcijos esą perduotos kariniams tribunolams, o 1956 m. būsią išleisti ir nauji sovietų kodeksai. Tas žinias perdavė "New York Herald Tribune": Red Terror Tribunal is liquidated, 1955.9.18. Iš tikrųjų tik 1957 buvo pakeistas konstitucijos 14 str., kuriuo buvo grąžinama respublikoms teisminė savivalda, atstatant tą nominalinę padėtį, kokią ji buvo prieš Stalino konstituciją. Gi 1958 m. buvo paskelbta Sovietų Sąjungos ir sąjunginių respublikų baudžiamosios teisės pagrindai. Tuo pačiu metu padaryti įstatymais dar - teismų santvarkos pagrindai, baudžiamosios atsakomybės už nusikaltimus valstybei įstatymas, baudžiamosios atsakomybės už karinius nusikaltimus įstatymas, karinių tribunolų įstatymas, liaudies teismo rinkimų pakeitimo įstatymas ir rinkimų teisės atėmimo bausmės panaikinimo įstatymas.

Kuo skiriasi senieji įstatymai (1922 m.) nuo naujųjų paaiškina S. D. Polianskis, tuometinis buvęs RSFSR min. pirmininkas, pateikdamas aukščiausiam sovietui projektus. Jis nurodė, kad: -

(1) naujieji įstatymai reikalingi dėl veikiančios teisės neatitikimo gyvenimo sąlygose. Naujųjų įstatymų pagrindinis uždavinys - sov. valstybės ir sov. santvarkos apsauga, bet taip pat ir piliečių asmens apsauga.

"Mūsų Pastogė" Nr. 15 1988. 4. 18 pusl. 6

(2) nauji įstatymai (a) praplečia respublikų suverenumo teises, (b) sušvelnina bausmes už mažus nusikaltimus, bet padidina atsakomybę prieš valstybinius nusikaltimus ir už nusikaltimus prieš piliečių gyvybę ir sveikatą, (c) įveda principą, kad baudžiamoji atsakomybė kristų tik už įstatymo aiškiai nustatytą kaltę ir pagal kaltumo laipsnį, (d) nustatyta, kad jokie kiti organai ar įstaigos, išskyrus įstatymo nustatyta tvarka išrinktą teisimą, neturi teisės baudžiamųjų bylų spręsti, pripažinti asmenį esant kaltą padarytu nusikaltimu ir pritaikyti jam baudžiamąją atsakomybę, (e) kaip pasenusį panaikina nuostatą, leidžiantį teismui už nusikaltimus taikyti įstatymą pagal analogiją, taip pat nuostatą baudžiantį asmenis už jų praeities veiklą, kai sovietinių įstatymų, nė pačios sovietinės santvarkos dar nebuvo, arba baudžiantį asmenis, artimai susijusius su kaltinamuoju, nors ir niekuo nekaltus, (f) įveda tyčios elementą į valstybės išdavimo definiciją ir precizuoja teroro definiciją, (g) amžiaus pakaltinamumo ribą pakelia nuo 14 ir iš dalies nuo 12 metų iki 16 ir iš dalies iki 14 metų, (h) laisvės atėmimo bausmės ribą iš 25 metų atkelia iki 10 metų, ypatingais atvejais iki 15 metų, (i) paryškina lygtinį nuo dalies bausmės atleidimą ir panaikina darbo dienų užskaitą.

Jau pats Polianskio pareiškimas liudija, kad senieji sovietiniai įstatymai neatitiko gyvenimo sąlygų, juos reikėjo pakeisti naujais, tad mums ir yra įdomu žinoti, kas būtent buvo pakeista, o kas pasiliko sena. Pirmiausia, pasiklausykime, ką sako žinovai, užsienyje gyvenantys sovietinės teisės specialistai. Tam reikalui pasinaudosi žinomo teisininko Vytauto Vaitiekūno studija "Sovietų Teisingumas" (postalininių sovietinių pagrindinių baudžiamųjų įstatymų apžvalga). Ten rašoma:

Laisvajame pasaulyje, sovietų naujieji įstatymai sukėlė plačias ir įvairias reakcijas. Vien, kaip minėtasis Harwardo universiteto prof. Bermanas, taip pat Muencheno universiteto profesorius ir rytų teisės instituto direktorius dr. jur. R. Maurachas, šiuose Sov. Sąjungos įstatymuose linkę įžvelgti pačios Sov. Sąjungos tendenciją politinės nuomonės į teisinę santvarką, kaip amerikiečiai sako į padėtį "Under the Rule of Law". "Der Zug zur Liberalisierung und der Rueckkehr zur Gesetzestaatlichkeit machen sich hier besonders deutlich bemerkbar", - sako prof. Maurachas. (Ost Europa, Stuttgart 1959/1nr.) ("Liberalizavimo kryptis ir posūkis į teisinį valstybingumą čia darosi ypatingai ryškus"). Kiti, kaip dr. V. Gsovskis, JV kongreso bibliotekos europinės teisės skyriaus vedėjas, nors ir pripažįsta naujesiems įstatymams tam tikros formalios pažangos, skeptiškai žiūri į praktinę naudą pabrėždamas didelę prarają tarp sovietų skelbiamų teisinių formulių ir sovietinės tikrovės.

Treti, kaip oficiozinis Bonnos biuletenis ("Der Aktuelle Osten") pirmiausia išaiškina naujųjų įstatymų antidemokratinis, su "Gesetzesstaatlichkeit" (teisiniu valstybingumu) nesuderinamus nuostatus pav. valstybės primatas prieš asmenį, kompartijos visagalybė teismui, teismo subordinacija prokurorui, liudijimas prieš save ect.

Kaip matome nei politinis momen-

tas, nei teroras iš įstatymų nepašalinti, o tik preciziškiau aptartos jų sąvokos, nusakytos definicijos, gi tie įstatymų nuostatai, kuriuos teko išbraukti, modernizuojant sovietų teisę, galėjo prilygti Viduramžių inkvizicinei teisei, pav. leidžiant teismui už nusikaltimus taikyti įstatymą pagal analogiją, bausti asmenis už jų praeities veiklą, kai nei sovietinių įstatymų, nei pačios sovietų valdžios dar nebuvo, arba bausti gimines už vieno kurio asmens nusikaltimą. Taigi po 36 metų (1922-1958) sovietinis režimas surado naujus teisės principus, bet ir tie naujieji yra tiek seni, kiek sena yra Romos teisė, nes jau ir tada žinojo principą nullum crime, nulla poena sine lege - nėra nusikaltimo, nėra bausmės be įstatymo. Taigi retroaktyvinių įstatymų negalėjo būti; deja, mūsų laikais ir Australija tokį įstatymą War Crimes Amendment Bill 1987 ketina įteisinti baust už tuos triamus nusikaltimus, kurių nusikaltimo metu įstatymo dar nebuvo.

Bet ką reiškia sovietams teisė ar galima jais pasitikėti?

1922.2.6 d. dekretu buvo nustatyta, kad "visi nusikaltimai prieš sovietinę santvarką ir visi RSFSR įstatymų pažeidimai bus perduoti spręsti tik teismui". Taip pat ir 1934.7.10 NKVD steigimo potvarkis 6 str. expressis verbis - aiškiais žodžiais - sako, kad - "visos NKVD kvotos perduotinos spręsti teismui". Deja, tai buvo nudum jus - plika teisė, ar galima tikėti, kad ir dabar taip nėra. Ten ne konstitucija, ne įstatymai ir net neįstatymais ginkluota valdžia turi suverenią galią, bet Komunistų partija ir jos ginkla-nešis KGB.

Tuo būdu nėra įmanoma nei kontrarevoliucija, nei legalus valstybinės santvarkos pasikeitimas, kadangi čia nesvarbu nei valstybės, nei piliečių gerovė, žmogaus teisės, valstybės įstatymai - viskas yra pajungta komunistų partijai, kuri viena yra neklaidinga, viską žinanti ir viską galinti, nes tik ji viena gali vesti internacionalinę kovą su tarptautiniu kapitalizmu, su "žmogaus išnaudojimu," ji viena yra Markso vėliavos nešėja ir todėl - prieš nieką neatsakanti.

Aleksandras Mauragis

Pabaiga sekančiame laikraščio numeryje

SYDNEJUJE

METINIS SUSIRINKIMAS

Sydnejaus L.K.V. "Ramovė" narių metinis susirinkimas įvyko kovo 27 d. Lietuvių klubo patalpose. Susirinkimą atidarė skyriaus pirmininkas Antanas Vinevičius ir į prezidiumą iškviėtė pirmininkauti atsargos kapitoną Juozą Jablonskį, sekretoriauti Antaną Kramilių ir garbės narį atsargos majorą Antaną Kutką.

Prezidiumo pirmininkas J. Jablonskis pakvietė tylos minute pagerbti dviejų metų kadencijoje mirusius narius: Antaną Skirką, Edvardą Rašymą, Povilą Grosą ir Petrą Rope.

Veiklos pranešimą padarė A. Vinevičius, apie skyriaus finansinį stovį pranešė V. Račiūnas. Veikla ir pranešimai užgirti ir priimti. A. Vinevičius pranešė apie išeinantį 25 metų ramovėnų veiklos leidinį Amerikoje, kurio išleidimui pasiūsta 100 dolerių ir 50 dol. Lietuvių muziejaus

išlaikymui, Čkagoje.

Atsistatydinus buvusią valdybą, išrinkta nauja iš 5 asmenų. Išrinkti pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirmininkas A. Vinevičius, vicepirmininkas V. Kondrackas, sekretorius A. Kramilius, izdininkas P. Sakalauskas ir narys parengimo reikalams J. Makūnas. Kandidatais liko: A. Léveris ir R. Račiūnas.

Buvo paliesti artimesnio bendradarbiavimo reikalai su Šaulių kuopa Sydnejuje. Susirinkimas įgaliojo J. Makūną tartis su Šaulių kuopos valdyba dėl artimesnių ir draugiškų ryšių tarp šių dviejų giminingų organizacijų.

Susirinkimas praėjo draugiškoje ir darbingoje nuotaikoje.

Valdybos adresas: A. Vinevičius, pirm. 8 Deakin St., Concord NSW. 2137.

Susirinkimas baigtas Tautos Himnu.

A. Kramilius - sekretorius

TIEMS KURIE MYLI SPORTĄ

Šeivijos lietuvių

SPORTAS

Gerhildas Mickavičius Krasauskas

Visi, kuriuos domina sporto istorija lietuviškosios išeivijos gyvenime, gali rasti atsakymus į visus juos dominančius klausimus knygoje "Išeivijos lietuvių sportas". Knyga išleista kietais, medžiaga įrištais, viršeliais, gražiai ir gausiai iliustruota nuotraukomis, 501 puslapyje įdomiai, populiariai pavaizduotas 1944-1984 metų lietuvių sportinis gyvenimas ir pasiekimai. Knygą gali išsigyti visi - Sydnejaus Lietuvių klubo bibliotekoje.

SKAITYTOJAI PASISAKO

"Mūsų Pastogės" 13-me numeryje R. Sidabras užpuola mane, kad aš, nebūdamas Pabaltiečių Sporto Šventėje Adelaidėje, aprašiau ją Amerikos spaudoje, lyg tai pasinaudodamas jo duotomis žiniomis "Mūsų Pastogėje". Gaila, kad R. Sidabras dar iki šiol negali suprasti ir atskirti, kad yra du skirtingi dalykai - tai plagijavimas pilnų straipsnių neparašant iš kur jie yra palmti ir panaudojimas kronikinių žinių, kurios yra imamos iš visos spaudos ir kitų šaltinių. Visi lietuviški laikraščiai plačiai aprašė Žiemos Olimpiadoje Kalgaryje (Kanadoje) aukso ir bronzos medalių laimėtoją Vidą Vencienę, tačiau, manau, kad nei vienas iš jų neturėjo ten savo korespondentų, bet visas žinias ėmė iš kitos spaudos, visai jos nepaminėdami. Tai yra visai natūralu.

Gi, kas liečia Pabaltiečių Sporto Šventę Adelaidėje, kurios vienas iš vadovų buvo ir R. Sidabras, tai ten dalyvavo ir nemažas skaičius sydneyje sportininkų, iš kurių du buvo mano prašyti atvežti visas žinias ir papasakoti apie šią šventę, ką jie ir padarė, už ką R. Sidabras kaip buvęs vadovas, turėtų būti tik dėkingas.

Tai šį kartą tikrai nusijuokė puodas, kad katilas juodas.

Į bet kokius tolimesnius ginčus su R. Sidabru nesivelsiu.

Ant. Laukaitis

GEELONGE

PAVYKUSI IEŠMINĖ

Geelonge jau senokai nusistovėjo puiki tradicija – kovo mėnesį švenčiama vardinių diena. Taip yra gal todėl, kad kovo mėnesį minime Kazimierus, Juozus, Albinus, Vytautas, Elenas, Aneles ir t.t.

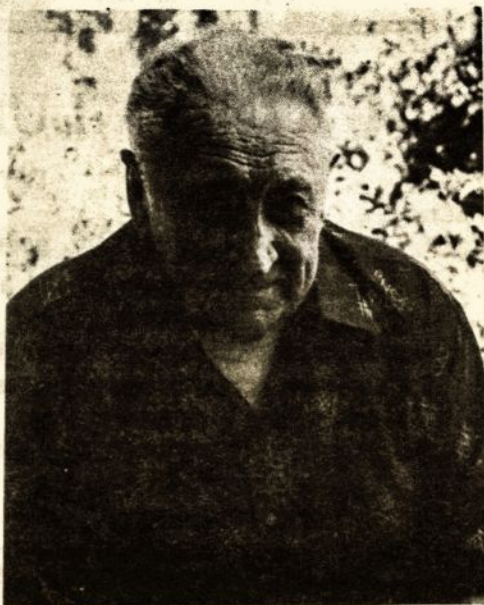
Šiais metais kovo 20 dieną, Geelongo Lietuvių Sąjungos klubo valdybos pastangomis, iešminė buvo suruošta Gailių sodyboje. Oras pasitaikė tą dieną gražus, ir nenuostabu – iešminė sutraukė daug apylinkės lietuvių, o Juozapų susirinko net visas pastuzinis.

Prie medžių paunksmėje pauostų stalų ir įvairiaspalvių saulės skėčių pavėsyje tautiečiai socialiai vaišinosi iešminės kepsniais.

PAGERBTAS KAZYS ŠIMKUS

Geelongo Lietuvių Sąjungos klubo pirmininkas J. Gailius tarė sveikinimo žodį varduvininkams ir dėkojo visiems už taip gausų atsilankymą. Pranešė, kad dalyvaujančių tarpe yra vienas iš pirmųjų atvykusių į Geelongą, kuris tą dieną šventė savo 72-ąjį gimtadienį.

Tai visiems gerai pažįstamas Kazys Šimkus, seniau tautiečiams žinomas kaip Kazimieras Šimkevičius. Klubo šeiminkės, lydimos jaunimo, atnešė specialiai tai progai paruoštą tortą, visi drauge sudainavo "Ilgiausių Metų". Visi džiaugėsi žiūrėdami, kaip jaunosios lietuviškos solenizantės iš visos širdies spaudė ranką linkėdamos daug, daug gražių gyvenimo dienų. Geelonge Kazys Šimkus visiems

gerai pažįstamas. Pavyzdingas viengungis, kuris jaunystėje gyvai ir aktyviai reiškėsi lietuvių bendruomeniniame gyvenime ir veikloje.

Šiuo metu leidžia ramų pensininko gyvenimą, skaitydamas lietuvišką spaudą. Gerai žinodamas lenkų, rusų, vokiečių ir anglų kalbas, kasdien klausosi etninių grupių radijo valandėlių, tuo plėsdamas savo pažinimą akiratį.

Atsidėkodamas, solenizantas visus vaišino "gyvastingumo lašais", o vaišės tęsėsi iki saulėlydžio. Klubo valdybai Kazys Šimkus paskyrė 100 dolerių auką.

Dar kartą "Valio!" Kazimierai.

J. Gailius

Aukos

Vasario 16-tosios proga Bathurstė gyvenantis V. Brilingas, nors ir toliau gyvendamas nuo didesnių lietuvių kolonijų, nepamiršta Lietuvos reikalų ir siūnia Tautos Fondui \$100.

A D E L A I D Ė J E

Mirus visuomenininkui Česlovui Zamoiskiui vietoj gėlių ant jo kapo aukojo Lietuvos Laisvės išdui: \$150 – I. ir L. Gyliai, \$20 – N. ir J. Stapleton, Po \$10 – J. Stepanas, A. ir V. Vitkūnai, J. ir V. Morkūnai, F. Damusevičius, J. Lapšys ir V. Stalba. Po \$5 – A. Bulis, A. Šerelis ir St. Gusčia.

Vasario 16-tosios minėjimo proga Tautos Fondui aukojo:

\$100 – Dr. D. Viliūnaitė. Po \$50 – J. Cibulskis, K. Šaulys ir A. Lapšys. \$30 – Lietuvių Katalikų Moterų Draugija. Po \$20 – Kun. J. Petraitis MIC., M. Gavenienė, A. Vilkienė, V. Kiverienė. Po \$10 – A. Stankevičius, S. ir J. Bardauskai, O. Sudintienė, K.

K V I E Č I A M E

GENERAL STURGIS & GENERAL BLACK BENDRAKELEIVIAMS.

Prieš 40 metų, 1984 m. gegužės mėn. du virš minėti laivai atplaukė į Australiją, o su jais ir nemažas skaičius lietuvių.

Kelių iniciatorių paprašyta, Sydneyje Lietuvių klubo valdyba rengia tu laivų bendrakeleivių SUSITIKIMĄ – ATPAŽINIMĄ, kuris įvyks šių metų gegužės mėn. 7 d., šeštadienį, Lietuvių klubo METINIO BALIAUS metu, Bankstowne.

Kviečiame "General Sturgis" ir "General Black" bendrakeleivius su savo žmonomis, draugais ir pažįstamais atvykti į klubo Metinį Balių kur bus galima pasimatyti ir pasidalinti išpuščiais su senais draugais ir kartu maloniai praleisti vakarą jaukioje

Karpienė, A. ir A. Urnevičiai, K. ir E. Puidokai, A. Stakaitis, J. Vadeikis, J. Stankevičius, J. Lenktys, V. Musteikis, V. Patupas, M. Intienė, P. Snarskis, V. Morkys, J. Siurblys, P. Barauskas, P. ir S. Pusdešriai, F. Adamonis ir S. ir E. Dainiai. \$7 – J. Bataitis. Po \$5 – J. Rupinskas, J. Bakšys, L. Pimpė, P. ir I. Kunsaičiai, K. Dičiūnienė, A. Staugaitis, A. Ploksienė, V. Germanas, P. Laucius. Jul. Poškus, P. Dziugelis, A. Dancevičius, V. Gudis, A. ir G. Berensevičiai, A. ir J. Sasina, V. Janulis. \$4 – J. Horak. Po \$2 – J. Paškauskas ir S. Jankauskienė.

S Y D N E J U J E

Leonardo Karvelio mirties metinių proga, jo atminimui skiria Lietuvos Tautos Fondui \$50 – žmona Halina. Dėkojame visiems už nuoširdžias aukas Lietuvos laisvės reikalams.

A. Kramilius, Tautos Fondo atstovybės išdininkas.

baliaus atmosferoje.

Norintieji dalyvauti prašome užsiregistruoti klubo raštiniame ne vėliau kaip iki 2 gegužės.

Bilieto kaina asmeniui \$25 įskaitant karštą vakarienę, vyną ir šampaną. Baliaus metu bus įdomi – aktuali programa, šokiai tęsis iki 1 val. ryto.

Dėl papildomos informacijos prašome skambinti klubui 708 – 1414. Kviečiame gausiai dalyvauti.

Klubas valdyba

Mūsų Mirusieji

A. A.

VYTAUTAS BUČYS

Kovo 7 dieną Latrobe Valley ligoninėje, Moe mieste mirė Vytautas Bučys.

Velionis gimė Klaipėdoje 1924 m. spalio 10 d.

Paskutinę gimnazijos klasę baigė Vokietijoje ir metus lankė universitetą. Vėliau persikėlė į lietuvių lagerį Bavarijoje. Į Australiją atvyko 1948 m. Du metus dirbo Milduroje, o likusį laiką įvairius darbus Yallourno rūdos anglių kasykloje – paskutinius kelis metus prie kompiuterių.

Prieš 28 metus vedė graikų kilmės moterį ir užaugino sūnų Povilą, jis yra inžinierius Cranbourne miesto valdyboje.

Vytautas gabus kalbose, be lietuvių mokėjo angliskai, vokiškai, rusiskai, raikiškai ir penkis metus mokėsi japonų kalbos. Mėgo matematiką ir piešimą. Jo namo kambarių sienos išdekoruotos australiškais, lietuviškais ir graikiškais gamtovaizdžiais.

Darbovietėj australų pravadintas "graikų advokatu". Prieš ir po darbo prie jo vis susirinkdavo grupelė graikų su prašymais užpildyti – išversti

dokumentus, išbraižyti namų planus ir pavertėjauti.

Latrobe Valley lietuvių seniūnijai priklausė nuo pat jos įsikūrimo. Prenumeravo spaudą, pirkė vertingas knygas ir aukodavo lietuviškiems reikalams, bet dalyvavimas seniūnijos renginiuose nebuvo dažnas. Visų mėgiamas, ypatingai ramaus būdo, seniūnės baramas už nedalyvavimą minėjimuose nepykdavo, prižadėdavo pasitaisyti.

Kov 11 d. Morwell miesto graikų bažnyčia buvo pilnutėlė lietuvių, australų ir daugiausia graikų kilmės žmonių.

Apie Vytauto gyvenimą kalbėjo graikų kunigas ir angliskai Latrobe Valley seniūnė V. Koženiauskienė kuri pažino velionį nuo lagerio laikų Vokietijoje.

Palaidotas Moe miesto kapinėse. Šermenys vyko namuose.

Latrobiečiai reiškia nuoširdžią užuojautą žmonai Erazmijai (Iris), sūnui Povilui ir sesutei Mildai Lietuvoje.

Ilsėkis ramybėje mielas Vytaute. a.a.

P A D Ė K A

Mūsų mylimam vyrui ir tėvui

A. A. EDVARDUI VILNONIUI

mirus, reiškiamo gilią padėką prel. P. Butkui už rožinio maldas, gedulingas šv. Mišias ir palydėjimą į kapines, Dr. A. Mauragiui už jautrų atsisveikinimo žodį, ir visiems kitiems mus pagudusiems žodžiu, raštu, dalyvavusiems laidotuvių ir padėjusiems mums praleisti tas sunkias valandas liūdesyje ir skausme.

Liūdinti žmona Marija ir duktė Irena.

SV. RASTO TYRINĖTOJŲ SKELBIMAS

KARALYSTĖS PALAIMINIMAI

Izaio 25:6-9 pranašas patiekia mums pranašingą naujosios karalystės aprašymą, tada kai rojiškos sąlygos bus įsteigtos visame pasaulyje, ir viena tos pranašystės dalis sako, kad tuomet Dievas "sunaikins mirtį amžinai" 1 Korintiečiams 15:54 apaštalas cituoja tą pažadą ir aiškina, kad jis bus įvykdytas po bažnyčios išaukstinimo į nemirtingumą, išvien su jos Viešpačiu. Vienas iš pradinių palaimintų karalystės pažadų buvo duotas Abraomui, kurį suteikdamas Dievas pasakė, kad per jo sėklą bus palaimintos visos žemės giminės.

Galatiečiams 3:8,16 ir 27-29, Povilas aiškina, kad Abraomui duotas pažadas bus įvykdytas per Kristų ir jo pagarbintą bažnyčią, jo ištikimuosius pasekėjus šiame amžiuje. Dėl tos tad priežasties rojiškos gyvenimo ir laimės sąlygos dar nebuvo įsteigtos žemėje; nes Kristaus pasekėjai šiame amžiuje, kurie dalyvaus jo dangiškuose namuose ir bus bendratėvoniai su juo, suteikime pasauliui gyvenimo palaimų, turi pirma būti išrinkti ir prirengti užimti aukštas vietas karalystėje.

Laikų ženklai neabejotinai parodo, kad mes dabar gyvename šios gadinės pabaigoje, kuomet Kristaus bažnyčios surinkimo darbas yra beveik užbaigtas. Tai reiškia, kad netolimoje ateityje pasirodys ilgai lauktoji gadinė, žadėtieji palaiminimo laikai.

Myli tiesą literatūrą gausite veltui. Rašykite: P. Bačinskas, 16 Burlington St., Holland Park, Queensland 4121

Netrukus tamsioji verksmo naktis, paliks vietą giedojimo rytui. Tikros linksybės laikas bus tada, kai nebebus daugiau laidotuvių, nes jų vietą užims laimingas susivienijimas su mylimais draugais ir giminėmis, kurie buvo laikinai prazuvę mirtyje. Tai bus naujas ir amžinas susivienijimas su tais, kurie tuomet klausys anos dieviškos karalystės įsakymų, ir paklusnumu pasidarys atsteigiančios dieviškojo Kristaus ir jo pagarbintos jaunosios galybės dalyviais. - Apr. 22:17.

Joks atpirktosios padermės sutvėrimas nebus peržemas dieviškajai malonei pasiekti. Jo visagalingos ir palaimintos karalystės veikimu nė vienas iš nuodėmės sugadintųjų nebus kritęs taip žemai, kad meilingoji Dievo ranka nebegalėtų pasiekti ir išgelbėti krauju atpirktąsias sielas; joki nežinojimo ir prietarų tamsybė žmonių širdyse nebus taip tiršta, kad dieviškosios tiesos ir meilės šviesa negalėtų juos apšviesti ir suteikti jiems naujosios dienos džiaugsmo ir linksmybės ir duoti jiems progos parodyti paklusnumą ir dalyvauti dieviškose palaimose. Nebus ilgos, kuri galėtų užpulti ir gadinti žmogaus kūną. Didysis Gydytojas tikrai ir pilnai išgydys visus. Jo karalystėje nebus jokių sudarkytų kūnų, baisingų arba perpilnų arba protiškai silpnų; visi bus pilniausiai išgydyti ir ištobulinti.

TALKOS PASKOLOS - PIGESNĖS!

Statybai, prekybai, nuosavybei...

\$50,000 paskola 20-čiai metų - \$612 į mėn.
\$50,000 paskola 15-kai metų - \$660 į mėn.
\$50,000 paskola 10-čiai metų - \$777 į mėn.

13.5%

TALKOS ISTAIGOS VEIKIA LIETUVIŲ NAMUOSE

Adelaide - Sekmad. 1 - 3 val.
Melbourne - Sekmad. 10 - 2 val.
Sydney - Sekmad. 2 - 4 val.

Aukos

Mūsų Pastogei

"MOSU PASTOGEI"
AUKOJO:

R. Šemetas	Vic.	\$ 5
St. Jarmalauskas	NSW	\$ 5
V. Arlionis	Vic.	\$50
S. Žukauskas	W.A	\$ 5

Naudokitės mūsų paslaugomis vykstant į LIETUVĄ.

Ši kelionė truks 10 dienų Vilniuje, ir likusios Rygoje, Taline, Leningrade, Maskvoje.

Kelionės pradžia liepos mėn. 12 dieną, kaina už 25 dienas \$4.380 dolerių.

Šiai kelionei liko 9 vietos. Skambinti (02) 262-1144.

DABAR PATS LAIKAS rūpintis dokumentų ruošimu vykstantiems ir kviečiantiems. Vykstantiems pranešame - Kaunas atidarytas užsienio turistams.

Iš Lietuvos galite kviesti draugus ir gimines.

Dėl visų reikalingų dokumentų ruošimo, kreiptis telefonu (02) 262-1144, į K. Šniukštą.

JEIGU DOMITĖS mašinos pirkimu giminėms Lietuvoje, galite kreiptis taip pat į K. Šniukštą.

SYDNEY: 75 King Street, 3rd Floor.

Tel: 262 1144

Vic: 670 9454 S A: 223 7544

QLD: 229 9716 WA: 293 4022

AFTA Member Lic. 2TA002531

SYDNEJUJE

Sydnejaus Parapijos savaitgalio mokykla ruošia Motinos Dienos minėjimą, kuris įvyks gegužės 8 dieną, sekmadienį, tuoj po pamaldų St. Joachims bažnyčios salėje, Lidcombe. Bus idomi programa su vyriausios ir jauniausios lietuvių motinos pagerbimu. E. Jonaitienės paskaita, savaitgalio mokyklos mokinių ir jaunimo pasirodymas. Seks pietūs su gėrimais, kava ir pyragaičiai.

Suaugusieji bus prašomi paremti \$ 5 auka.

Tėvų komitetas

Pensininkų dėmesiui, pranešame, kad ekskursija į Gosfordo apylinkes įvyks balandžio 21 dieną. Išvyksime iš Bankstowno Lietuvių namų 7.30 val. ryte.

Bilieto kaina 10 dolerių. Laukiame narių ir svečių. Norintieji, vykti į šią ekskursiją, gali už kelionę sumokėti Lietuvių namų raštinėje..

Pensininkų valdyba

"Sūkurio" kelionę į VIII-tąją Tautinių Šokių Šventę Toronte parėmė:

J. R. - \$300, Sydnejaus M.S.G. D-ja - \$100.

Po \$40 - E. Hopienė, ir Dr. B. ir T. Vingiliai, Po \$20 - V. Šlitteris, Dr. R. Barkutė, Po \$10 - A. ir A. J. ir Anon.

Mieliems aukotojams "Sūkurio" šokėjai nuoširdžiai dėkoja už paramą.

Murwillumbah miestelyje steigiamai meno galerijai iš visų rengtų parodų, atrinkta 30 geriausių darbų, kurių tarpe ir VI. Meškėno darbas.

Ši kolekcija, nuo š. m. balandžio mėn. 25 d. iki gegužės mėn. 3 d. bus rodoma Sydnejaus gyventojams.

Paroda vyks Sydney Centre Point dangoraižyje, Podium level, green room patalpoje.

Adelaidės teatras "Vaidila" rodo Anatolijaus Kairio trijų veiksmų komediją

"PASKUTINĖ VALIA"

balandžio 24 dieną, sekmadienį 2 val. p.p. Lietuvių klube, Bankstowne.

Bilietai \$ 8. Pensininkams ir moksleiviams \$ 5.

Koordinatorius Viktoras Šlitteris, tel. 498 2571.

Lietuvių studijų sambūris, talkininkaujant Hobarto Apylinkės valdybai ir Lietuvių moterų socialinės globos draugijai balandžio 20 dieną, trečiadienį, lenkų klube, Elizabeth St. ruošia

LIETUVIŠKA VAKARONE

Vakariene iš trijų patiekalų, po kurios tautinių šokių grupė pašoks keletą šokių, o vėliau - rateliai ir suktiniai visiems.

Bilietai: studentams \$ 8, kitiems \$12. Užsisakyti pas E. Paškevičienę, R. Vaičiulevičiūtę ar bet kurį Apylinkės valdybos narį.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16 - 18 EAST TERRACE BANKSTOWN Tel. 708 1414

METINIS KLUBO BALIUS

IVYKS

šeštadienį, gegužės mėn, 7 d.

Viai kviečiami gausiai dalyvauti.

Bilieto kaina \$25 įskaitant šiltą vakarienę, vyną ir šampaną. Numatoma įdomi programa. Šokiai iki 1 val. ryto.

Prašome status iš anksto užsisakyti klubo raštinėje iki gegužės mėn. 1 dienos.

●●●

S M O R G A S B O R D

TREČIADIENIAIS nuo 6 v. iki 8 v. p.p. karštas patiekalas ir šalti užkandžiai

Kaina \$5

●●●

Balandžio 24 dieną, sekmadienį 2 val. p.p. Adelaidės teatras "Vaidila" rodo Anatolijaus Kairio trijų veiksmų komediją

"PASKUTINĖ VALIA"

Koordinatorius Viktoras Šlitteris, tel. 498 2571.

Balandžio 30 d. šeštadienį 6 val. vak. Lietuvių namuose skautų tuntas "Vilnius" ruošia subatvakarį:

GEDIMINO SAPNAS

Visi adelaidiškiai ir visų organizacijų nariai yra kviečiami subatvakaryje dalyvauti.

Subatvakario programoje daug įvairių ir linksmy pasirodymų, pasakojimų, dainų ir kt. Subatvakario dalyviai prašomi vilkėti bent vieną tautinį rūbą (kaklaraištį, skarelę, priejuostę ir kt.)

Maistas suneštinis: ką atsineši, tą valgysi ir kitą vaišinsi!

Gėrimais aptarnaus Lietuvių namų baras.

Linksma muzika ir linksma subatvakario nuotaika laukia jūsų visų! Status prašome užsisakyti pas: D. Baltutytę, tel. 363 0153, A. Pocių, tel. 797 164, A. Milen, tel. 42 5974.

Adelaidės skautų "Vilniaus" tuntas

Keliaujate į Lietuvą

Ar

VYKSTATE Į KULTŪROS KONGRESĄ KANADOJE
NEATIDĖLIOKITE! KELIONĖS TUOJ PABRANGS!
NORITE SUTAUPYTI? KREIPKITĖS Į MUS

GATEWAY TRAVEL

MES KALBAME IR RUSIŠKAI

48 THE BOULEVARDE, STRATHFIELD, 2135.

Tel.(02) 745 3333 Lic. No. 2 TA 000888

Darbo dienos: Nuo pirmadienio iki penktadienio.

Atsakome telefonu 24 valandas per parą

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.

Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga

Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: P. O. Box 550 Bankstown, N. S. W. 2200

Redaktorius V. Augustinavičius Telefonas (02) 703233 Administracijos Telefonas (02) 682 - 6628

Redakcija rašinius taisy ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negražinami ir nesaugomi. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Prenumerata metams \$ 25 Užsienyje paprastu paštu \$ 30 N. Zelandijoje oro paštu \$ 40 Užsienyje oro paštu \$ 55